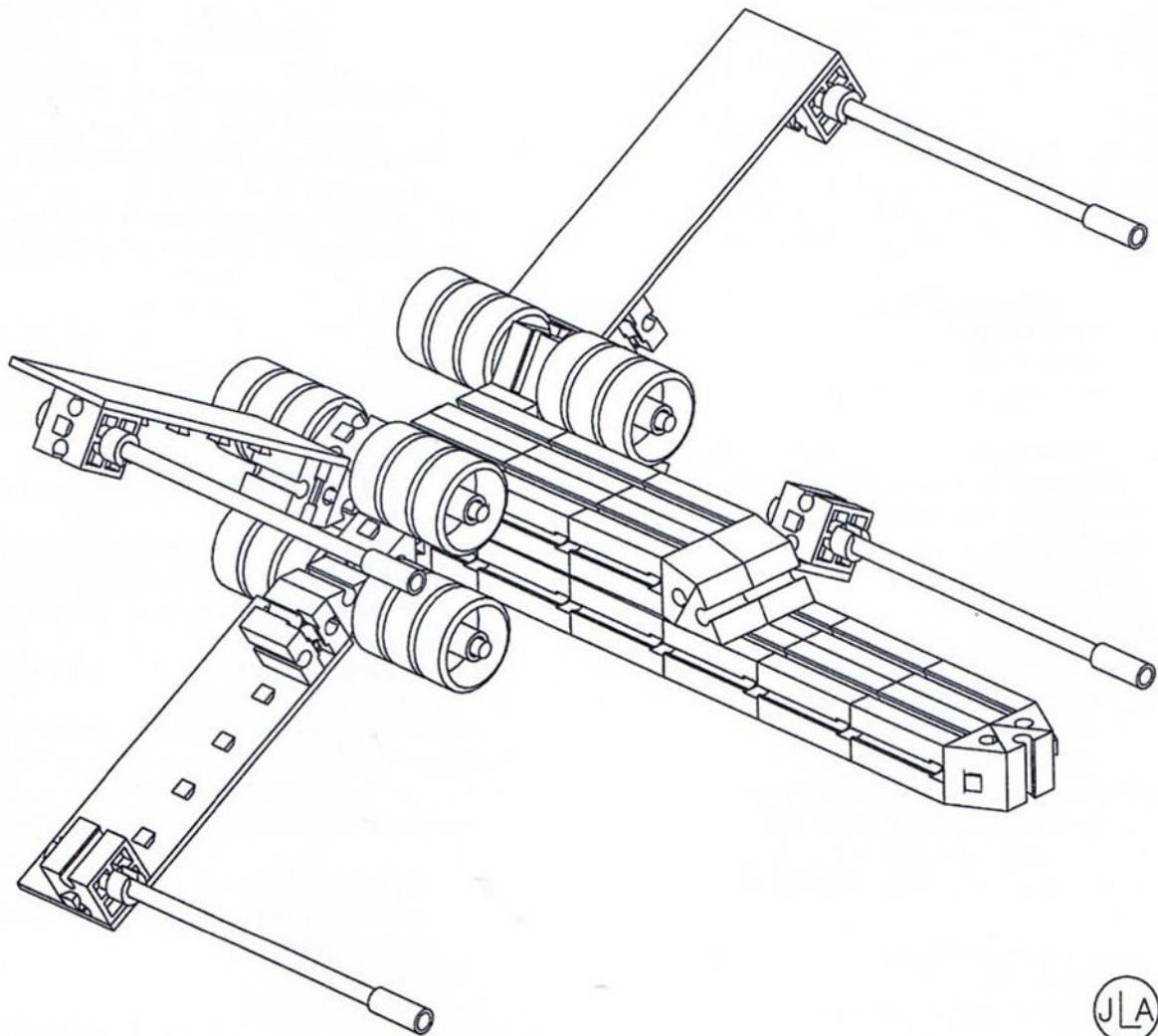

Clubblad

Fischertechnikclub Nederland

De X-Wingglider

2 maart: Clubdag in Dalfsen

11e jaargang, nummer 4, december 2001

Colofon

Fischertechnikclub Nederland

Correspondentieadres:
B. Rook

K.v.K.Zaandam 40618078

Fischertechnikclub Nederland verschijnt 4x per jaar in een oplage van 300 exemplaren voor leden van de Fischertechnikclub Nederland.

Lidmaatschap:

Iedereen kan lid worden van de Fischertechnikclub Nederland. De contributie bedraagt € 20,- per kalenderjaar.

De contributie voor jeugdleden bedraagt € 10,-. Bij aanmelding in het lopende jaar betaling na rato, of toezending van reeds verschenen uitgaven in dat jaar. Opzegging: schriftelijk voor december.

Auteursrechten:

© 2000 Fischertechnikclub Nederland. Het auteursrecht op de inhoud van deze uitgave wordt uitdrukkelijk voorbehouden.

Fischertechnik® is een handelsmerk van de Fischerwerke Artur Fischer GmbH & Co. KG. Postfach 1152, 72176 Waldachtal, Duitsland.

Bestuur:

Jos Geurts,
Stef Dijkstra,
Alfons Gordijn,
Eric Bernhard,

Regio-coördinatoren:

Herman Ettema,
Jaap Bosscha,
Theo van Lottum,
André Joostens,

Manifestaties:

C. Jansen,
Andries Tieleman,

Redactie:

Johan Lankheet, Haaksbergen
Dave Gabeler, Doetinchem
Kees de Weerd, Arnhem
Paul Bataille, Utrecht

Redactieadres:

Johan Lankheet

Internetadres:

<http://dit.is/fischertechnik>

Lay-out:

Johan Lankheet
Dave Gabeler

Bibliotheek Fischertechnikclub Nederland

As.van Tuyl

Agenda

26,27,28 december	Jakobs Trucks" in Den Bosch
19 januari	"Kies techniek" in Venray
2 maart	clubdag in Dalfsen
mei/juni	Antwerpen eventueel Maarn)
september	De Meern, modelbouwers-bijeenkomst
november	Schoonhoven

Inhoudsopgave

Van het bestuur	1
Ledenadministratie	1
Inleiding van de redactie	1
De X-wingglider	2-3
De jaarvergadering in het kort	4
Bekeerd tot interface en LLWin	5-7
Evenement "Jakobs Trucks 2001"	7
De Bolide	8
De P.T.C.	12
Meccano-fischertechnikdag in Ede	14
Het feest	17
Robot speelt keyboard	19
Nieuwe versie FT CD-ROM gereed!	20
Hobbyboeken digitaal	20
De dobbelsteenbeker	21
Bruinkoolgraafmachines	22
De fiets	23
Clubdag in Dalfsen	24
Standaard Modelaansluitingen	25
Bibliovaria	omslag

Clubblad maart 2002 Fischertechnikclub Nederland

De volgende editie van het clubblad verschijnt in maart 2002. Kopij voor het clubblad is –als altijd– welkom, De sluitingstermijn voor kopij en advertenties is 1 februari 2002.

Van het bestuur

tekst Jos Geurts

Hier ligt hij dan voor jullie, het clubblad met de voor ons nieuwe druktechniek. Op het moment dat ik dit stukje schrijf weet ik ook nog niet hoe het er uit gaat zien. De opmaak ligt in goede handen bij de redactie! In iedergeval zullen de afdrukken van de foto's velen malen beter zijn en zal wellicht in dit nummer al een vel met kleurenfoto's zitten. We laten ons verrassen!

Zaterdag 10 november was 'n drukke dag, het was weer tijd voor de jaarvergadering. Maar boven alles hadden we natuurlijk het jubileumfeest ter gelegenheid van het 10 jarig bestaan van onze club. 's Morgens aangekomen stapte ik een met slingers versierde zaal binnen. De ceremoniemeesters (dhr Jansen en Tieleman) waren al druk bezig de zaal in te richten en te versieren. De modellen stroomden ook al binnen. Om 11 uur onderbraken we even de werkzaamheden voor het zakelijk gedeelte, de jaarvergadering. Waarin het bestuur helaas afscheid moest nemen van Bert Rook en Bert Weltevreden. Daarentegen konden we twee nieuwe bestuursleden verwelkomen: Alfons Gordijn en Eric Bernhard. Inmiddels is de taakverdeling binnen het bestuur ook

bekend. Alfons is de nieuwe secretaris, Eric algemeen bestuurslid, Stef Dijkstra is de nieuwe penningmeester en ik mag voorzitter blijven.

Na de vergadering was het dan tijd voor het feest. De grote ontbrekende was toch wel de afgevaardigde van de Fischerwerke. Dhr. Jansen had al maanden van te voren gecorrespondeerd en het was allemaal netjes geregeld. Dhr. Wohlfarth zou deel uitmaken van onze jubileumclubdag. Ware het niet dat ons vrijdagavond een mailtje vanuit Duitsland bereikte met de medeling dat deze in verband met een zakenreis naar China niet aanwezig kon zijn. De teleurstelling was groot, met name bij dhr. Jansen die het allemaal zo netjes geregeld had.

Onder het genot van een heerlijk stukje taart en een glaasje champagne gaf Tim van Velsen, mede oprichter van de club, een korte terug blik op de geschiedenis van de club. Tot laat in de middag bleef het publiek toestromen om de vele en bijzondere modellen te bewonderen. Het was een zeer geslaagde Jubileumclubdag!

Ledenadministratie

tekst Bert Rook

Sinds 25 augustus 2001 hebben zich 9 nieuwe leden aangemeld:

Ben Gorlitz uit Rotterdam, Jan Middel uit Rotterdam, J.C. Joosten uit Rijswijk, Dirk van Wijngaarden uit Zeewolde, Johan van Dingenen uit Aartselaar (B.), Peter Damen uit Poederoyen, Herman Kiens uit Montfoort, W.G.M. van de Wouw uit Tilburg, en Coen Kramers uit Breda.

Welkom bij de club en op de clubdagen! Intussen zijn we dus de 250 leden gepasseerd!!

Bij dit clubblad zit de acceptgiro voor 2002. Zoals in de ledenvergadering is afgesproken gaat de contributie naar 20 euro, 10 euro voor jeugdleden tot 18 jaar. De euro-acceptgiro kan na 1 januari worden gebruikt voor betalingen. Wilt u s.v.p. betalen voor 10 februari? Het scheelt een hoop werk (en kosten) wanneer er geen aanmaningen hoeven te worden verzonden. Ook het nazenden van een clubblad naar te late betalings is erg kostbaar! Alvast bedankt!!

Inleiding van de redactie

Goed nieuws: dit clubblad wordt door onze drukker vanaf dit nummer in een betere kwaliteit geleverd, zodat we verlost zijn van de al te onduidelijke foto's die ons blad te vaak hebben opgesierd. We zullen zelfs enkele pagina's in kleur mogen laten maken.

Minder leuk was dat onze vormgever ons wegens computerproblemen in de steek moest laten. Vooral dankzij veel werk van Dave en Johan ligt dit blad nu toch op tijd voor u, al wijkt de vormgeving deze keer wellicht dan ook wat af hier en daar.

Wel weer leuk: voldoende kopij, zo veel zelfs dat we de bijdrage van de zeer gewaardeerde heer Pettera hebben doorgeschoven naar volgende keer. En wederom een volgens ons bij vlagen hilarisch stuk van de hand van Frans Leurs, die zijn pen kennelijk wat onbezorgder hanteert, nu hij verlost is van de vele beslommingen van het overige werk voor het blad. Hulde, Frans!

Kids Corner

De X-wingglider

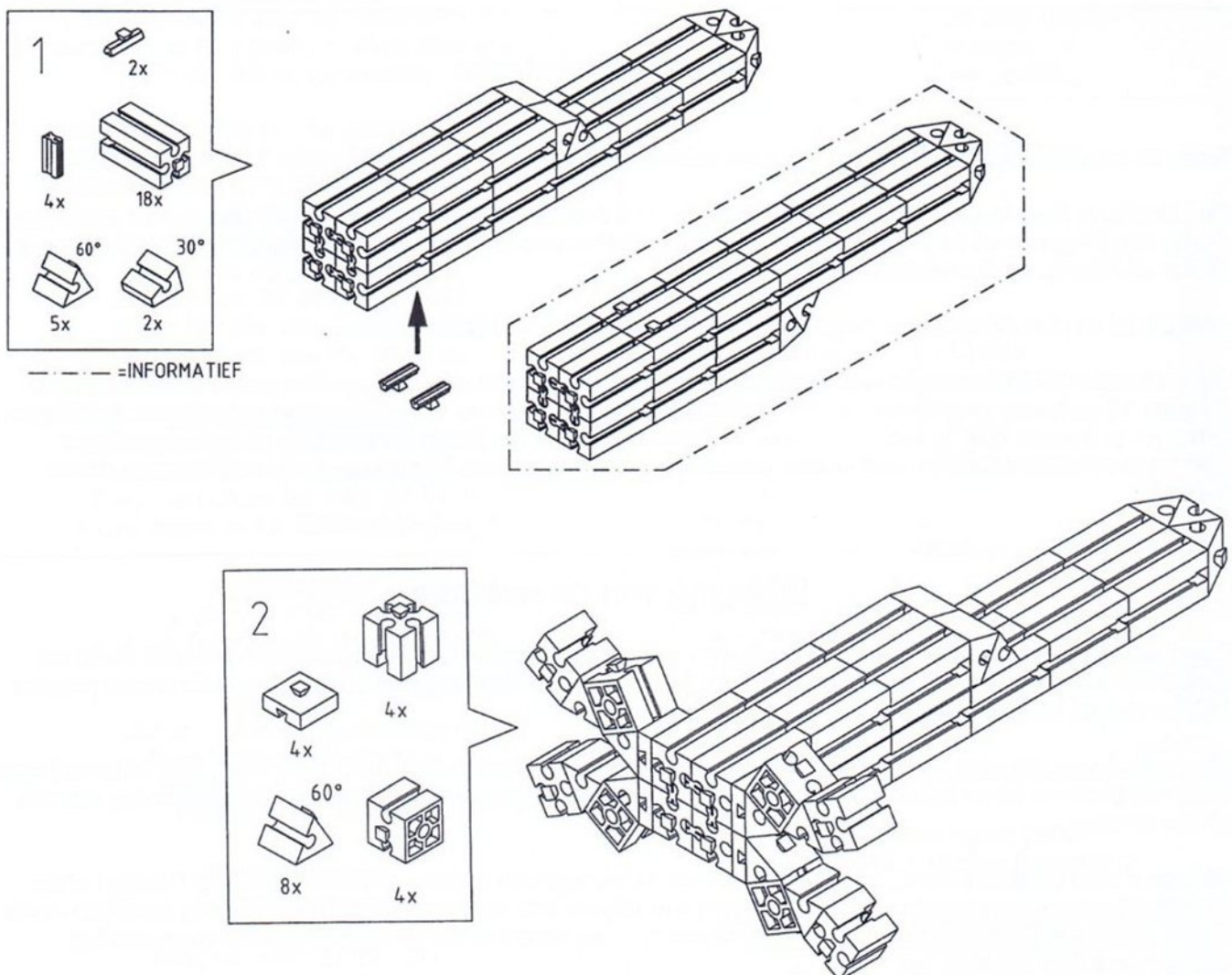
model Michael Samek, tekst Paul Bataille, tekeningen Johan Lankheet

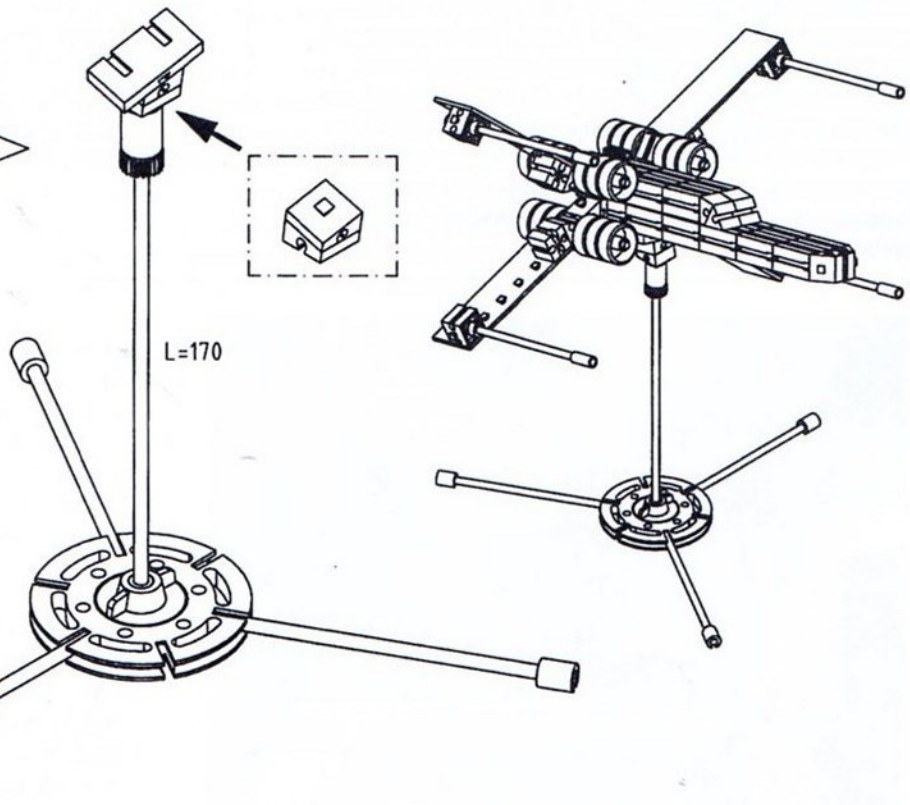
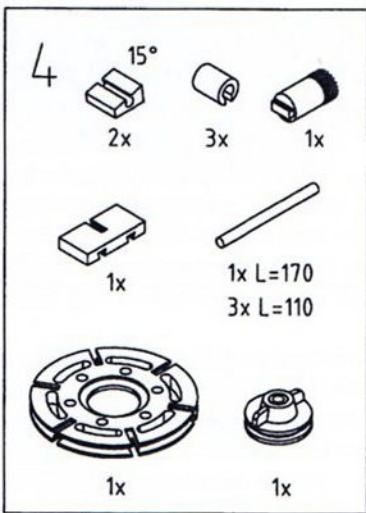
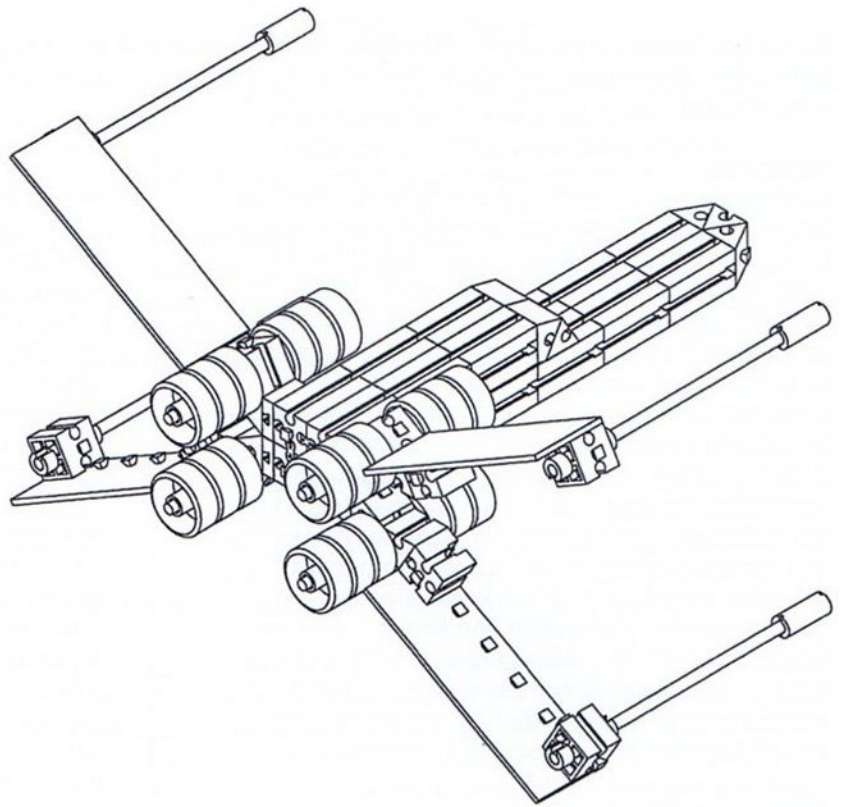
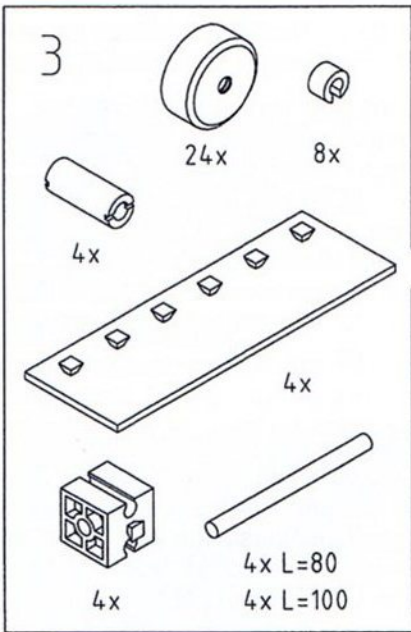
Voor volwassen mannen heeft Fischertechnik anno nu toch iets van een jongensdroom. Nu heb je wél het geld om motoren, afstandsbedieningen en weet ik wat al niet aan te schaffen. Nu kun je eindelijk de bestuurbare auto's en andere meervoudig aangedreven of anderszins ingewikkelde modellen maken. Terwijl je er vroeger alleen maar naar kon kijken met een blik waarin bewondering en jaloezie zich vermengden.

En toch duiken er af en toe ijzersterke, ouderwetse modellen zonder poespas op, die je de oorspronkelijke betovering van Fischertechnik doen herinneren. Nog steeds kan ik vol bewondering door de alleroudeste handleiding van de dozen 100 t/m 400 bladeren. Nog steeds ben ik hogelijk betoverd als ik de boekjes van de dozen 50, 50/1 en 50/2 uit de jaren tachtig bekijk. Hoe is het toch mogelijk dat je met zo weinig onderdelen al sturende autootjes en wat dies meer zij kan maken, die er in al hun eenvoud toch zo mooi uitzien!

Op de Internetsite van Michael Samek (www.3dprofi.de, een bezoekje waard) trof ik ook zo'n model aan. Een doodsimpel maar zeer sprekend model dat me meteen greep, al voordat ik de 3D-animatie ervan had gedownload en bekeken: de X-wingglider uit Star Wars. Natuurlijk, in de Master Discovery doos zit ook een uitvoering van het ruimteschipje waarmee Luke Skywalker Darth Vader en de aanverwante vijanden van The Empire bestookt. Maar deze is puurder, rauwer, en oogt veel majestueuzer en vervaarlijker. Misschien juist wel door de eenvoudige kleuren: rood en grijs en verder niks. Na goedkeuring van Samek heeft Johan Lankheet er meteen één van zijn onvolprezen series CAD-tekeningen van gemaakt. Wie er niet mee wil spelen, kan hem op een standaardje schuiven en op zijn bureau of op de schouw te kijk zetten.

Zoals Darth Vader al zei: The Force is strong in this one!

- - - - -INFORMATIEF

De jaarvergadering in het kort

tekst Dave Gabeler

Op de jubileumdag van de Fischertechnikclub Nederland werd de jaarlijkse algemene ledenvergadering gehouden. Prompt om elf uur waren er circa vijftig leden aanwezig en opende voorzitter Jos Geurts de vergadering.

Financieel

De zittende penningmeester Bert Weltevreden was helaas verhinderd maar zijn beoogde opvolger Stef Dijkstra nam de honneurs waar voor het financieel verslag van 2000 en de begroting van 2002. Momenteel is de club financieel redelijk gezond en de afgelopen vier jaren zijn met voordeel afgesloten. Er is een eigen vermogen opgebouwd om toekomstige tegenvallers op te vangen. Een gezonde financieele basis is bereikt. Enkele opvallende zaken in de begroting waren de hogere bestuurs- en redaktiekosten en het voorstel van de redactie om het clubblad op beter papier te drukken. Weliswaar nog steeds in zwart-wit, maar met een hogere resolutie, waardoor de foto's veel beter afgedrukt kunnen worden. Bovendien één keer per jaar een inlegvel, met foto's in kleur! Door de komst van de Euro is de nieuwe contributie vastgesteld. Deze zal worden medegedeeld in de bestuursmededelingen van dit nummer of het volgende nummer.

Van de redactie

Ook de redactie van het clubblad kwam aan bod. Dit jaar was het niet Frans Leurs, maar Johan Lankheet die het woord voerde. Zoals reeds eerder vermeld zijn zowel Frans als de heer Radder gestopt met de redactie. Het nieuwe redaktielid Paul Bataille werd voorgesteld. Zijn inbreng was al te merken in de voorgaande clubbladen. Ook Evert Hardendood zal een vaste bijdrage leveren als interviewer. Naast beter leesbare teksten wordt er de komende tijd ook gewerkt aan de afdrukkwaliteit van het clubblad, en uiteraard blijft het blad gevuld met Fischertechnik-nieuws, modellen en beschrijvingen. Ook andere clubleden kunnen hierin een rol spelen en suggesties blijven welkom.

Activiteiten

Er werd teruggeblikt naar de clubdagen van het afgelopen jaar, al met al geslaagde evenementen, waarbij de clubdag in Maarn opviel door zijn bijzonder karakter: de handel. Voor het aankomende jaar zijn de plannen in wording. Er wordt gevraagd naar suggesties voor thema's voor de diverse clubdagen. Uit het publiek kwam de tip iets te doen met het feit dat in 2002 het 100 jarige bestaan van de luchtvaart wordt gevierd.

Het bestuur

De heren Bert Rook en Bert Weltevreden treden na lange tijd af als secretaris en penningmeester. Bert Rook blijft wel de ledenadministratie doen, waarvoor hulde. De kandidaat bestuursleden Eric Bernard en Alfons Gordijn werden voorgesteld. Met instemmend applaus werd besloten om ze in het bestuur op te nemen. De zetelverdeling was op dat moment nog niet bekend.

Na de rondvraag, waarin onder andere As.van Tuyl een oproep deed om mee te helpen de Fischertechnik-bibliotheek compleet te maken, werd namens de club afscheid genomen van Bert en Bert als bestuursleden. Evenals Frans Leurs kregen zij een presentje in de vorm van een paar flessen wijn en een oorkonde met de handtekening van de heer Artur Fischer. Hiermee was klokslag twaalf uur een einde gekomen aan de jaarlijkse vergadering en kon men aanschuiven aan de verjaardagstaart en champagne voor ons tienjarig bestaan!

Foto: De robot van Marcel Bosch

Zie ook pagina 19

Bekeerd tot interface en LLWin

tekst Frans Leurs

(met gratis sociologische veldobservaties en hobbyisten-gemijmer)

Iedere keer wanneer ik terugkeer van een clubdag, word ik bij thuiskomst kritisch bekeken. Op het gelaat van mijn huisgenoten staat af te lezen: waar komt hij nu weer mee aanzetten. Want alles staat vol met dozen en spullen van Fischertechnik. "Koop niets, er kan niets meer bij" of "Waarvoor weer nieuwe spullen, je hebt toch al genoeg?" krijg ik regelmatig te horen wanneer ik naar een clubdag ga.

Een nieuwe doos Fischertechnik kopen op een clubdag is voor mij hetzelfde als voor mijn vrouwelijke huisgenoten een middagje 'statten': alle kledingrekken van de in het stadscentrum gelegen bekende Nederlandse modehuizen doorwoelen, op zoek naar het gedroomde jurkje of truitje met de perfecte pasvorm. Bij thuiskomst – van verre zijn de kleurrijke design kledingzakken waar te nemen – wordt alles zonder schroom uitgepakt. Het zijn, zo wordt mij dan herhaaldelijk verteld, altijd zinvolle bestedingen: het zijn investeringen in jezelf, voor je uitstraling, voor je performance.

Mode is vergankelijk

Dit geldt niet automatisch voor de uitgaven voor de hobby: het levert niets op, het slaat alleen een gat in het gezinsbudget. Echter, kleding doe je na verloop van tijd weg, Fischertechnik nooit! Dit is het verschil tussen de tijdelijkheid van de mode en de duurzaamheid van een hobby; de inhoud van de kledingkasten rouleert voortdurend (af en toe in een adembenemend tempo), hobbykasten puilen na verloop van tijd uit door de verzamelzucht en uiteindelijk moet een kamer (de logeer- of strijkkamer) worden geannexeerd.

Door het gehanteerde nuttigheidsbeginsel ter bewaking van het gezinsbudget, neigen hobbyisten vaak te opereren als dieven in de nacht. Mij overkomt dat ook regelmatig. Door de jaren heen zijn al mijn trucs om mijn aankopen van Fischertechnik aannemelijk te maken, stuk voor stuk doorgeprikt. Alleen vandaag kon ik bij thuiskomst onbevreesd en schaamteloos de nieuwe kleurrijke doos van Fischertechnik "Computing, Starter Pack" op tafel zetten. De doos had ik van Jaap Bosscha meegekregen om een recensie te schrijven over deze nieuwe aanwinst binnen het Fischertechnik assortiment. Mijn optreden leidde tot enige verwarring bij het thuisfront, want ik gedroeg mij anders dan anders: ze vonden mij een beetje vreemd. Maar na de geruststelling: "het moet allemaal terug", keerde de rust weer.

De criteria van de leek

Het model zit ingepakt op de bekende wijze: sober, efficiënt en overzichtelijk. Op de voorzijde van de doos is de voertaal Engels, een enkel Duits woord is er te vinden: Fischertechnik mondialiseert. Op de achterzijde zijn aan de hand van het aantal gebezigde talen de afzetgebieden van Fischertechnik te herleiden: Nederland hoort daar ook bij. Naast de vereiste onderdelen is er veel documentatie te vinden op het gebied van de montage, over de werking van de interface en over het gebruik van het computerbesturingsprogramma LLWin. In tegenstelling tot wat velen misschien denken, ben ik een volstrekte leek op het gebied van de LLWin -programmatuur en het gebruik van de Fischertechnik interface. In het verre verleden bouwde ik mijn eigen interface en schreef zelf een besturingsprogramma, vandaar. Maar doordat die zelfgebouwde spullen nog steeds naar wens functioneren, ben ik op het gebied van LLWin een leek gebleven. Mijn wederwaardigheden bij de bouw van een model en de besturing daarvan, worden derhalve niet vertroebeld door hoogwaardige vergelijkingen met eerder opgedane kennis op het gebied van de door Fischertechnik gebruikte besturings- en interfacetechniek.

De eerlijkheid gebiedt mij te bekennen geen leek te zijn in het manipuleren met bouwstenen. Zonder overdrijving: door de jaren heen zijn mijn handen helemaal gaan staan naar de Fischertechnik-stenen, hebben mijn pupillen hun rechthoekige vorm aangenomen en mijn vingers lezen de gleuven, nokken en andere oneffenheden als braille. Een topatleet kan geblinddoekt de horden nemen, ik kan blindelings alle onderdelen herkennen. Misschien leuk om op een clubdag hierin een wedstrijd te houden, maar dit terzijde. De hamvraag aan de hand waarvan ik mij een oordeel vorm over het product, is: zijn de technische details en instructies begrijpelijk en goed toepasbaar zodat, na niet al te veel problemen, vrij snel een functionerend model op tafel staat of niet?

Wellustig uitpakken

Het uitpakken van een gloednieuwe doos, de onderdelen uit de plastic zakjes halen en aan de hand van de bouwhandleiding het model bouwen: het geeft iedere keer een prettig en verzadigend gevoel, en paradoxaal genoeg ook honger naar meer (gelijk de geur van vers brood bij de warme bakker). Je voelt en ruikt de nieuwigheid en niets is nog beduimd en verkleurd. De reuk- en tastzin komen volledig aan hun trekken bij een vers uit het cellofaan komende, nieuwe partij Fischertechnik.

Foto: Internet www.fischerwerke.de

Achromatopsie?

Voor het bouwen van een model hoef je zelf het wiel niet uit te vinden, alleen ben je gehouden aan het nauwkeurig volgen van de handleiding. Het blijft een kwestie van goed kijken en rustig doorbouwen. Ook een a-technisch persoon moet, met wat doorzettingsvermogen en geduld, ieder model kunnen bouwen. Kennis op het gebied van verhoudingen tussen tandwielen, omwentelingstijden, het links en rechts kunnen draaien van een motortje en kennis over voltage en ampère zijn niet nodig. Alleen mag je niet kleurenblind (achromatopsie) zijn, want dan ben je de pineut met al dat kleurrijke instructiemateriaal. Maar misschien valt het allemaal wel mee en kunnen degenen bij wie de kleursensoren van het netvlies niet correct functioneren, toch goed overweg met de tekeningen en zonder mankeren een model in elkaar zetten.

Bij een door mij bedachte en uitgevoerde simulatie-test bleek het mee te vallen. Ik scande een pagina met veel kleuren uit de handleiding en bewerkte deze met de computer door de kleurenscaan met behulp van een fotobewerkingsprogramma om te zetten in grijs. Het viel mee, het resultaat liet voldoende schakeringen zien die detailwaarneming toeliet. Of deze nabootsing van de stoornis van de kleurzin, de conclusie "het valt mee" voldoende dekt, weet ik niet. Ik doe alleen mijn best om alle mogelijke problemen te onderzoeken waar je als leek bij het bouwen tegenaan loopt en in hoeverre de fabrikant rekening houdt met dit soort handicaps van zijn klanten. Of het doordacht of toeval is: de inhoud van het handboek voor LLWin en de handleiding voor de besturing van de modellen kent slechts drie kleuren: wit, zwart en grijs.

Gevisualiseerde instructies

Ben je dyslectisch of beheers je het Duits of het Engels niet, dan kun je in ieder geval bouwen, want de tekeningen zijn duidelijk. Ook de plaatjes bij de instructies voor het programmeren zorgen ervoor dat je geen lees- of talenwonder hoeft te zijn. Misschien vindt u dit nogal overdreven haarkloverij, toch lijkt mij beeldschrift even belangrijk als woordschrift. Niet alleen klanten met woord- of kleurblindheid zijn klant, maar ook kinderen die vooral werken vanuit het beeldschrift. Zij begrijpen de ingewikkelde zinsconstructies niet – ook nog in een vreemde taal geschreven – die in handleidingen vaak te vinden zijn, maar werken aan de hand van de voorbeelden, de gevisualiseerde instructies. Een beginnening, een leek, doet hetzelfde omdat hij zich niets kan voorstellen bij die woorden. Fischertechnik beantwoordt aan de eis van veel en goed woordschrift: tekeningen, foto's en de besturingsprogramma's worden in stroomdiagrammen weergegeven. Zonder het instructieboekje te lezen kreeg ik, door de stroomdiagrammen te bekijken, snel inzicht in de onderdelen van de programmatuur en hoe deze toegepast worden.

Vlot bouwen

Het bouwen van een model was snel gebeurd en ontlokte mijn echtgenote de opmerking: "Ben je al klaar? Ik bouwde de puntlasser, een simpel model. De modellen die met de Fischertechnik-onderdelen gebouwd kunnen worden doen mij denken aan de modellen uit de eerste doos Computing. De andere modellen die gebouwd kunnen worden zijn: een haardroger, een verkeerslicht, een schuifdeur, een temperatuurregelaar (ventilator), een stansmachine en een slagboom voor een parkeergarage. Genoeg modellen om te kunnen oefenen en experimenteren met de computerbesturing. Ben je een gevorderd Fischertechnik-technicus dan hoef je de doos voor de onderdelen niet aan te schaffen. Wil je ervaring opdoen met het bouwen met Fischertechnik dan zijn er andere en betere dozen te verkrijgen. De Computing Starter Pack is dan ook een startdoos voor beginners.

De interface

De interface, dat is de schakelkast tussen de computer en het model, ziet er goed afgewerkt uit. Alle onderdelen zijn compact op een printplaat aangebracht, het ziet er op het eerste oog solide uit. Het omhulsel is handzaam en kan gemakkelijk worden ingebouwd in een model. Als je de aanwijzingen volgt, kan het welhaast niet fout gaan met de aansluitingen van de bedrading. Concentratie blijft vereist, maar wanneer een draad verkeerd zit, ontstaan er niet gelijk rookpluimen. De kwalijke gevolgen beperken zich tot het niet goed functioneren van het model.

De interface kan, mits voorzien van een stroombron, van de computer losgekoppeld worden en zelfstandig zijn taak uitvoeren. De interface is uitgerust met een eigen microprocessor en geheugen waardoor het besturingsprogramma van de computer overgebracht kan worden naar de interface (downloaden). Ga je met je model aan de wandel (bijvoorbeeld naar een clubdag) dan moet nog altijd de computer mee of je moet over een accu beschikken met een behoorlijke capaciteit. In ieder geval, wanneer je meerdere interfaces gebruikt in een model, hoeft er maar één computer mee om de besturingsprogramma's te kunnen downloaden. Alleen mogen de programma's niet te groot zijn, de geheugencapaciteit van de interface is beperkt. De mogelijkheden kunnen uitgebreid worden door een tweede interface aan te koppelen, deze is goedkoper om dat het een uitbreidingsmodule is zonder processor.

Programmeren

In een eerdere uitgave van het clubblad is de lof van besturingsprogramma LLWin reeds bezongen. Mij rest dus alleen mijn enthousiasme nog eens uit te spreken voor dit complete besturingsprogramma. Je kunt er alles mee, voor zover ik het kan overzien. Alle functies voor het aansturen van modellen zijn aanwezig. Het gebruik van het programma is simpel, het is een kwestie van klikken en waarden intoetsen. De handleiding geeft begrijpelijke voorbeelden hoe je te werk kunt gaan. Niets hoeft meer voorgeprogrammeerd te worden in basic en machinetaal, wat voorheen wel nodig was. De bouw van mijn interface en het ontwerp van het besturingsprogramma was een maanden durend project gevolgd door verbeteringssessies. In vergelijking met toen is het schrijven van een programma nu een peulenschil. Vooral omdat je meteen het stroomdiagram ziet. Doe je iets verkeerd, dan wordt dit netjes aangegeven nadat je het programma geïnitieerd hebt. Het model werkte meteen, want ik hoefde slechts het meegeleverde programma van de puntlasser te laden en te activeren.

Kortom, wanneer je alles bij de hand hebt, werkt het model binnen een uur. Het oefenen met het LLWin door zelf besturingsprogramma's te gaan ontwerpen vergt uiteraard meer tijd. De opzet en presentatie nodigt uit tot verder experimenteren.

Conclusie: ik ben 'om'

De doos is voor starters bedoeld en vanuit deze optiek is het een goed produkt. Ben je reeds in het bezit van Fischertechnik dan kun je overwegen alleen de interface met LLWin 3.0 aan te schaffen. Een absolute aanrader, ik ben 'om' en heb me vorgenommen mijn eerst volgende model met LLWin te programmeren.

Evenement "Jakobs Trucks 2001"

in

Den Bosch op 26, 27 en 28 december 2001

Op 26, 27 en 28 december 2001 wordt in de Brabant Hallen te 's-Hertogenbosch een grootschalig evenement op het gebied van trucks en transport georganiseerd: de Jakobs Trucks 2001 eindejaarsmarkt. Naast bedrijven als Scania en DAF staan er ook modelbouwers met schaalmodellen en radiografisch bestuurd vrachtwagens. De organisatie ligt in handen van "Transport Magazine" dat wekelijks wordt uitgezonden op televisie door RTL5 (iedere zondagavond om 19:30).

Vorig jaar heeft Wim Starreveld met veel succes zijn befaamde Starlifter, die maar liefst 2 en een halve meter hoog is, gedemonstreerd. Dit heeft geleid tot een kort gastoptreden in het bovengenoemde televisieprogramma. Ook verscheidene Lego modellen van kermisattracties, waren toen te bewonderen.

De ruimte voor het exposeren in de Brabanthallen is voor onze begrippen erg groot. Grote modellen kunnen daarom zonder probleem worden opgesteld. Ook dit jaar zijn modellen op het gebied van trucks, hijskranen, kermisattracties enz. weer welkom.

Clubleden die een model willen tonen tijdens dit evenement, kunnen contact opnemen met: Wim Starreveld,

De Bolide

tekst en model Paul Bataille, foto's Kees de Weerd

Als kind al vond ik het een crime: dat gedoe met altijd veel te snel lege batterijen en/of met die snoertjes aan je gemotoriseerde auto's. Je kon niet om tafelpoten heen slalommen zonder dat dat snoer in de knoop kwam en als je wagen meer dan een paar meter ver weg was, ging het gewicht van het snoer een ergerlijk vertragende rol spelen. Grrrrr...

Ik was dan ook blij met de infraroodset en de accuset. Kost even een paar centen, maar dan ben je wel van veel ongemak verlost. Toen ik daarnaast een powermotor aanschafte en op de Fanclubsite een model van een Porsche tegenkwam die ik te langzaam vond voortbewegen, was mijn volgende uitdaging een feit: de stuurinrichting van dat model – die ik erg mooi vond – toepassen (zodanig enigszins aangepast) en samen met de powermotor en de infraroodset opbouwen tot een snelle, goed bestuurbare racewagen. Ik wilde hem wel compact houden, min of meer binnen de schaal van de Fischertechnik-poppetjes. Ook mocht de bolide er, ondanks alle 'elektronica', niet al te lelijk uitzien.

Aanvankelijk wilde ik er ook nog een twee-versnellingsbak op bouwen, zoals het Porschemodel die ook heeft. Maar ik zag al gauw dat het model dan al snel erg groot zou moeten worden (wanneer een medebouwer toevallig al eens een tweeversnellingsbak op een auto met de powermotor heeft ontworpen, houd ik me aanbevolen). Met enige tegenzin schraptte ik dus die versnelling. Ook met liggende motor werd het model fiks lang. Pas toen ik de treurnis daarover verwerkt had, kwam ik op het idee hem rechttop te zetten. Ook de accu ging rechttop, waar hij meteen dienst kan doen als crash-veiligheidsbeugel. Met een flinke achterspoiler eromheen mocht ik van mezelf toch redelijk tevreden zijn over het uiterlijk. De prestatie is ook ok. Wanneer je de achterwielen zeer los aandraait, krijg je leuke slipeffecten bij het optrekken, en soms bij de bochten. Probeer het maar!

A. Voortrein

A1: basisdeel

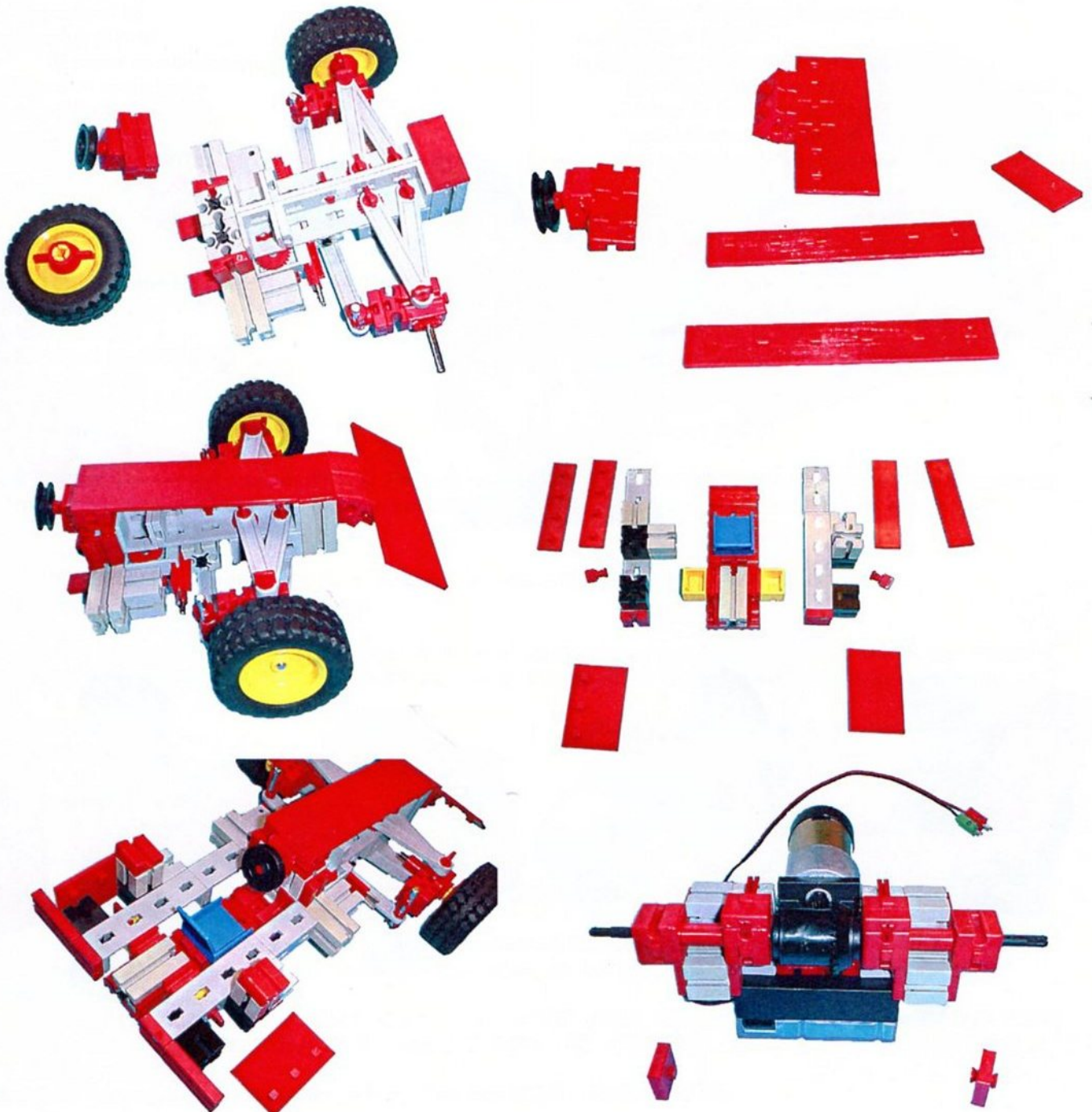
Zoals gezegd is dit een variatie op het Porschemodel op de Fanclubsite. Ik heb ervoor gezorgd dat wielas en draaipunt op dezelfde hoogte zitten en dat de stuurstangen (spanten X 42,4) steviger aan de tandstang zitten (via de truc met de bouwsteen 30 en het spantje 15)

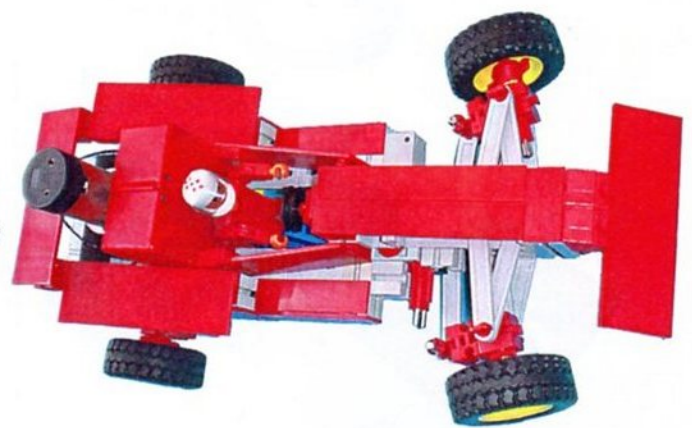
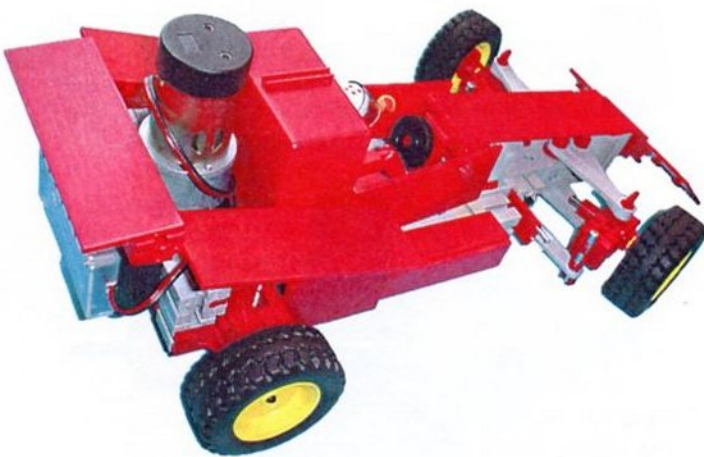
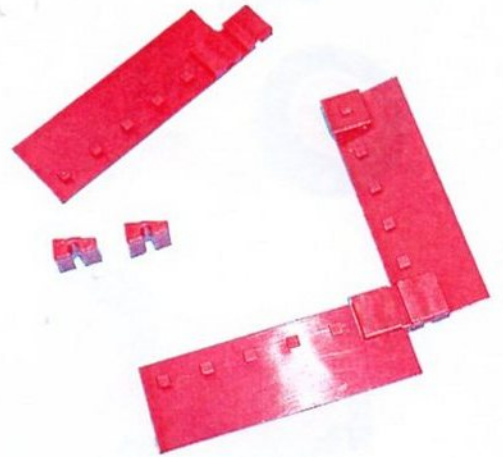
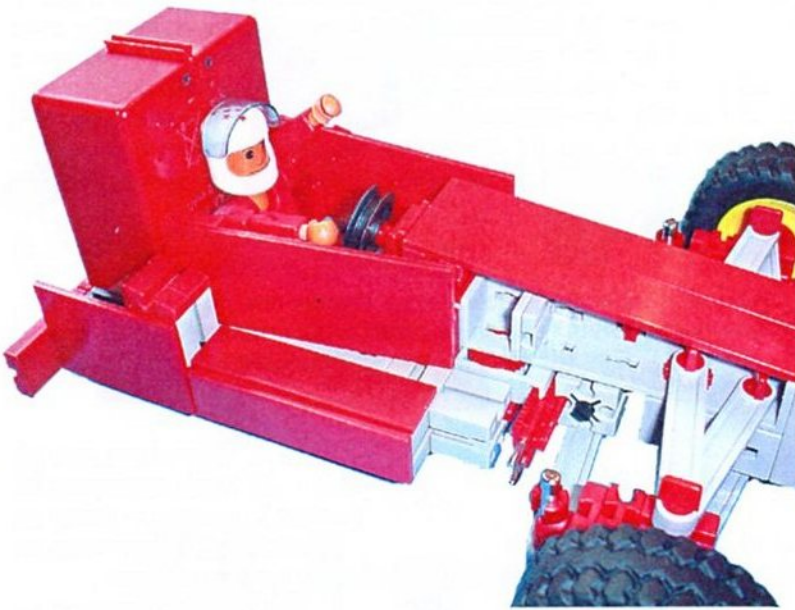
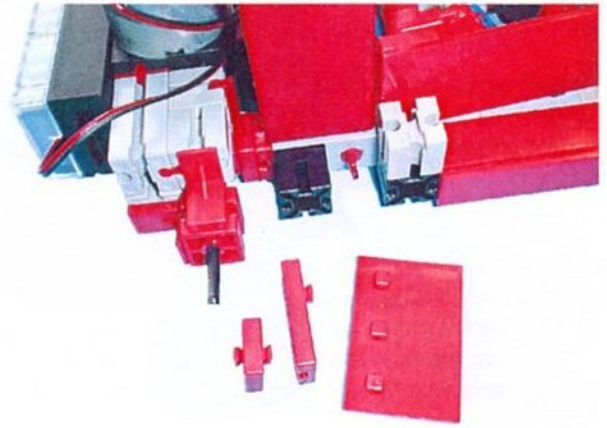
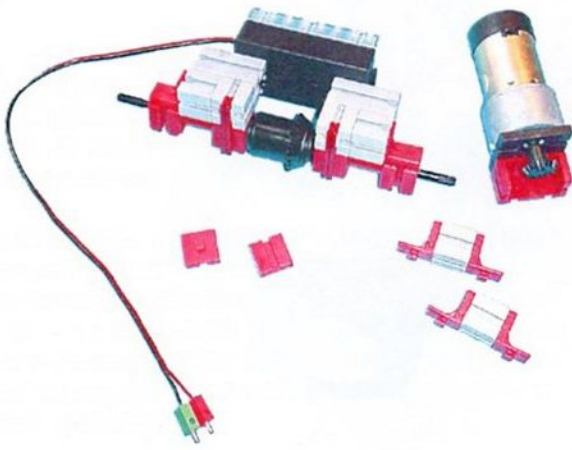
5x basisbouwsteen 30
3x basisbouwsteen 15, 1 nok
2x basisbouwsteen, 2 nokken
2x hoeksteen 7,5 graden
(hier komen later de cabine-zijwanden aan)
2x hoekstuk (38423)
(hier schuif je later de grondplaat van het
middendeel aan)
2x hoekdrager 15 met 2 nokken
2x hoekdrager 30
2x hoekdrager 60
1x verbindingstuk 30
(tussen de 2 stenen 30 aan de voorkant)
1x oude grijze minimotor
(de S-motor is te breed, wellicht is het model
aan te passen zodat hij wel past. Dat heb ik
niet geprobeerd).
1x tandstangkast
1x tandstang 60
1x verbindingstuk 15
(tussen zijkant tandstangkast en steen 15)
2x banden
(Het kan met de oude banden 60 met naaf en
naafmoer. Het mooiste vind ik hem met de
grote wielen uit de jaren tachtig, maar die heeft
lang niet iedereen. Met de moderne wielen kan
het ook, zoals je op de foto kunt zien.)
10 x spant X 42,4
1x spant 15

5x grendel 4
(eentje om beide hoekdragers 60 met elkaar te
verbinden)
8x grendel 6
2x grendel 8
(voor de bovenverbinding van de 2 sets
spanten 42,4: zo draait het geheel minder
stroef dan met grendels 6)
2x as 30
2x as 50
6x grendelschijf
2x klembus 10
4x klembus 5
2x afstandsringetje
2x klemhuls (35980)
2x bouwsteen 5
2x bouwsteen 7,5
2x bouwsteen 15 met boring.

De Bolide

A2: stuur

2x hoeksteen 7,5 graden
2x steen 7,5
1x hoeksteen 15 graden
1x lagerstuk (31771)
1x afstandsringetje
1x katrol

A3: voorspoiler + bekleding

2x hoeksteen 30 graden
2x hoeksteen 15 graden
1x verbindingsstuk 30
2x steen 7,5
1x afdekplaat 30x90
2x afdekplaat 15x90
1x afdekplaat 15x30

B. Middendeel

1x grondplaat 30x90 (geel)
2x hoekdrager 60
2x hoekdrager 30
4x steen 5
(2 zijn voor onder de stoel)
1x luxe stoel
2x steen 7,5
2x verbindingsstuk 30
1x bouwsteen 30
4x veernok (31982)
(2 onder de bouwsteen 30)
4x steen 15 met 1 nok
4x bouwblok 15 (32850)
1x accu
2x statica-steen (35076)
2x grendel 4

2x afdekplaat 30x45

4x afdekplaten 15x60

(het monteren van deze afdekplaten is even lastig. Let op de volgorde. Je moet t.o.v. de foto de twee bouwstenen 15 aan de zijkant weer even loshalen. Verder moet je de voordwarsbalk — waar de minimotor aanzit — iets naar buiten schuiven om een van de platen te kunnen bevestigen)

4x afdekplaat 15x75

2x bouwplaat 15x30 met drie sleuven

(om de afdekplaten 15x75 twee aan twee aan elkaar te bevestigen. Deze gaan dan aan de hoekstenen 7,5 graden op de voortrein, om zo de schuine cabine-zijwanden te vormen).

C. Achterdeel

C1: motor en as

1x powermotor met bijbehorend differentieel en aandrijftandwiel
1x IR-ontvanger
2x hoekblok 15 (38240)
2x bouwsteen 30
4x bouwsteen 15 met 1 nok
2x bouwsteen 15 met 2 nokken

4x bouwsteen 15 met boring

(4 ipv 2 om de assen wat stevigheid te verlenen ivm doorbuigen)

2x verbindingsstuk 30

2x verbindingsstuk 15

(tussen de bouwstenen 30 en 15)

2 ashulzen 15

2 klipassen 75

6 hoekstenen (38423)

Zoals de foto's tonen: de powermotor met 2 hoekblokken kun je als laatste inschuiven, net als de twee bouwstenen 15 met 2 nokken en 2 hoekstenen daaraan bevestigd. Zij dienen voor nog weer extra stevigheid van de as.

C2: Versteving en wielen

Schuif het achterdeel zijwaarts aan het middendeel en verstevig de verbinding met (zie foto):

2x bouwplaat 15x30 met 1 sleuf en 1 nok

2x steen 5 met 2 nokken

Wielen met naven en naafmoeren bevestigen. Wil je een uitrijdeffect en een optrek-slipeffect, laat ze dan relatief los zitten. Voor meer grip moeten ze natuurlijk wat vaster. Een en ander is ook afhankelijk van de ondergrond.

C3: achterspoiler

3x afdekplaat 30x90

2x bouwplaat 15x30 met 3 sleuven

4x hoeksteen 15 graden

Veel bouw- en raceplezier!

Te koop aangeboden

Dhr. Van Leeuwen uit Vlijmen biedt zijn gehele Fischertechnik-collectie aan ter overname. De collectie bestaat uit nieuw zwart, waarvan een gedeelte zelfs nog in nieuwstaat, en oud grijs. Een gedeelte van de collectie staat hieronder vermeld.

- Zwart; 30181, 30261, 30264, 30300, 30301, 30302, 30303, 30305, 30310, 30313, 30314, 30315, 30317, 30318
- Grijs; doos 09, 018, 022, 023, 027, 50, 50/2, 50S, 50S2, 100, 100S, 200/1, 30415, 30602, minimotor 1 en motor 2, 3 en 4.

De prijs is in overleg en in principe in n koop.

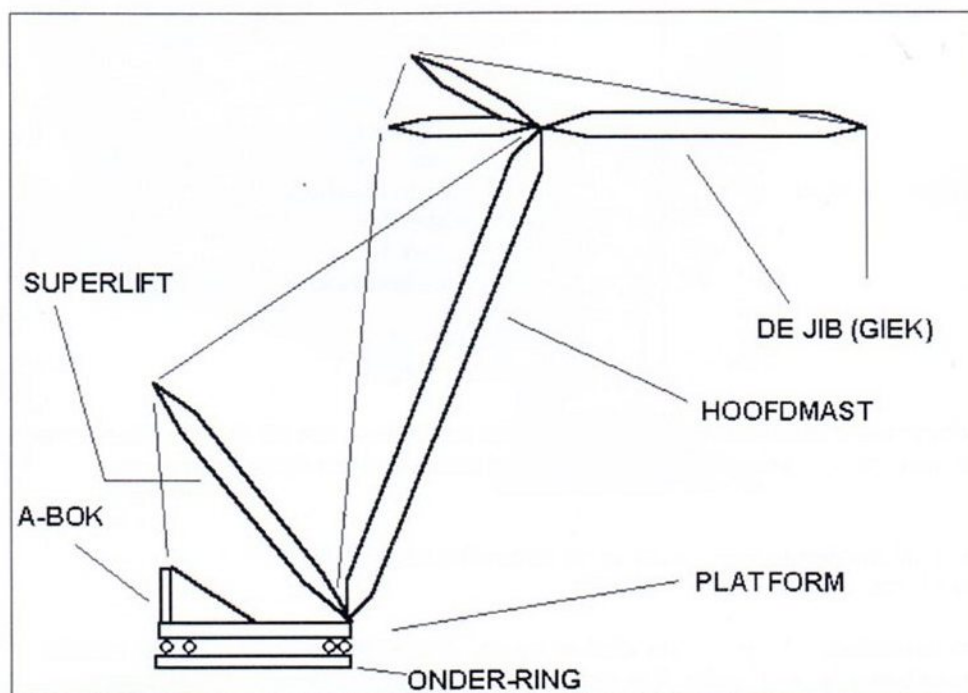
De P.T.C: Een revolutie in kranenbouw

tekst Wim Starreveld.

Bijna iedereen die de laatste jaren op een clubdag is geweest, kent de gigantische hijskraan van Wim Starreveld. Hij bouwde er twee jaar lang aan, en blijft bezig hem op onderdelen te verbeteren. In dit stuk vertelt Wim meer over het gevaarte.

De kraan is nagebouwd van een werkelijk bestaande hijskraan, geïntroduceerd door de firma's Huisman-Itrec en Van Seumeren. Eén van de bijzonderheden van de kraan is dat hij voor transport afgebroken wordt, om in een aantal containers vervoerd te worden. Ook in mijn model heb ik die opbouw in delen verwerkt.

De kraan kan maximaal 1600 ton tillen. Hij bestaat uit een onderstel met daarop een hoofdmast van bijna 100 meter hoog. Hieraan komt de giek, in vaktermen heet dit de jib, van ook nog eens bijna 100 meter lengte. Achter de hoofdmast staat nog een kleinere mast, de superlift-mast, en hierachter een A-bok. Bij het opbouwen van de kraan trekken de lieren in de A-Bok de superlift omhoog, en vervolgens trekt de superlift de hoofdmast omhoog. De containers die voor het vervoer gebruikt worden, zijn uit staalplaten opgebouwd. Als de hijskraan op lokatie wordt opgebouwd, dan dienen de containerplaten als extra conragewicht.

Onderstel en kraanhuis

Het onderstel van de kraan is een dubbele ring van ronde rails. Hierop kunnen twee wielstellen met ieder acht assen rijden. De ring zelf heeft een diameter van zo'n 20 meter en rust met 24 stempels en stempelplaten op de grond. Met stempels wordt het mechaniek bedoeld, waarmee de ring in hoogte in te stellen is, om te zorgen voor een horizontale stand van de kraan (in Fischertechnik-modellen wordt hier vaak het wormwiel 35977 met dopje 36132 en bouwsteen 35973 voor gebruikt).

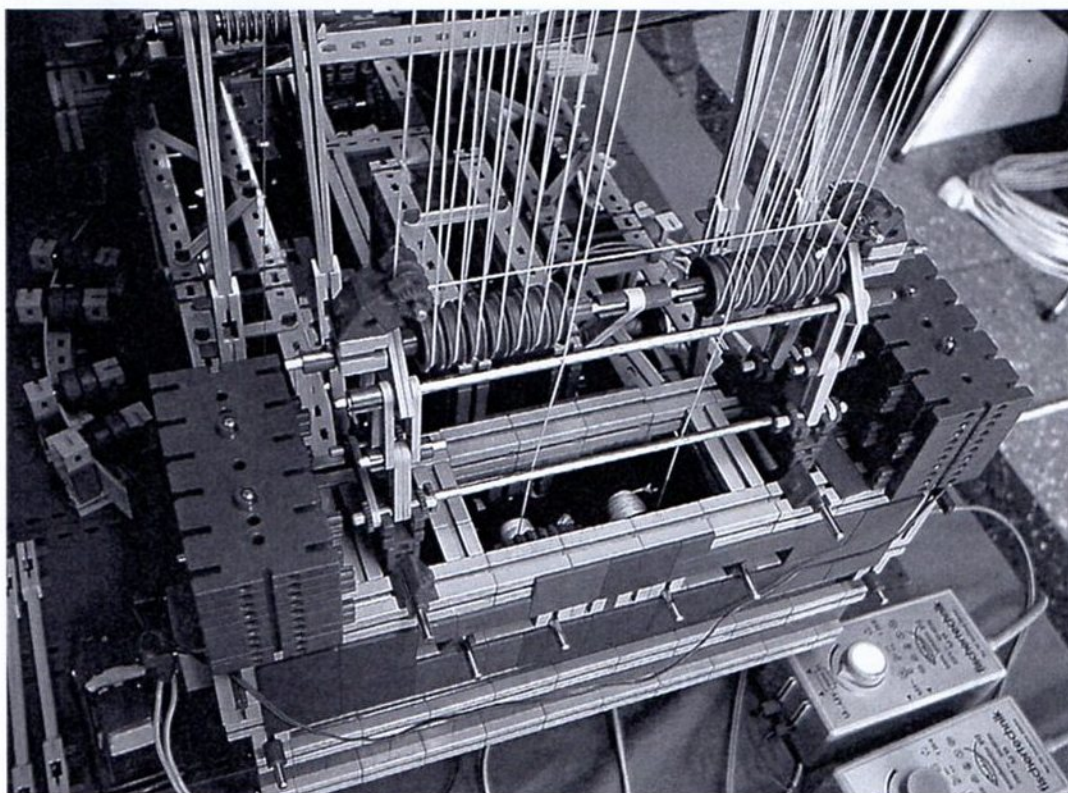
Op de wielstellen rust het kraanhuis of platform. Dit bestaat eigenlijk uit twee dozen, ter grootte van een 40 voet container. Hiertussen zijn vijf 40 voet dwarsverbinders gemonteerd. Op dit platform bevinden zich de lierwerken, de motoren en de bordessen. Aan de achterzijde hangt nu maximaal 300 ton aan ballast. Ook aan de achterzijde staat de A-bok. Deze lier kan de achterste mast, de superlift-mast omhoog trekken. De ballast achterop het platform wordt met de superliftmast verbonden. Door nu de superlift-mast verder naar achteren te bewegen wordt de ballast ook verder naar achteren verplaatst, tot achter de kraan. Hierdoor krijgt de kraan een beter evenwicht met de last aan de voorkant.

Als de kraan naar een andere plaats gebracht moet worden, wordt hij eerst afgebroken. De ballastplaten worden aan de mastdelen gekoppeld en vormen zo een container. Ook de ringdelen worden zo in een container gevormd. De resterende materialen worden ook in containers geplaatst en de complete hijskraan wordt nu in 30 containers van 12 meter en 58 containers van 6 meter vervoerd.

Het nabouwen

Een groot probleem met het bouwen was, dat ik op schaal wilde bouwen en alles op containermaten gebaseerd is. Na twee jaar bouwen, afbreken en weer opbouwen heb ik de complete kraan nagebouwd op schaal 1:40. De P.T.C is in werkelijkheid zo'n 200 meter hoog, maar mijn schaalmodel valt iets kleiner uit. De hoofdmast en de giek zijn beide 2,25 meter hoog. Teruggerekend naar de werkelijkheid kom ik dan op 180 meter. Maar ja, 4,5 meter is echt hoog voor een model van kunststof. Het is dan ook een uitdaging om met Fischertechnik zover te kunnen gaan. Op sommige punten komt een geweldige kracht te staan. Zo krijg je ook respect voor de ontwerpers van deze gigantische machine.

Afgezien van het kabelwerk, enkele snaarschijfjes en het onderstel waarop de ring gemonteerd is, zijn bijna alleen maar originele Fischertechnik onderdelen gebruikt. Alles is op de normale wijze verbonden, niets is gelijmd. De kraan wordt vervoerd in zes kratten plus een los onderstuk van de kraan. Het opbouwen op een clubdag kost zo'n twee tot drie uur, maar dan staat er wel een hijskraan van Fischertechnik, 4,5 meter hoog. Reken maar dat dit model veel bewondering oogst.

Detail kraanhuis of platform

Meccano-fischertechnikdag in Ede

Tekst Kees de Weerd

Eind september werd een clubdag georganiseerd samen met het Meccano Gilde in het NIMAC gebouw in Ede. Het was niet de eerste keer dat deze combinatie werd toegepast, zodat de beide constructietechnieken ook ditmaal elkaar weer fraai aanvulden.

Van onze kant, dat wil zeggen van de Fischertechnik-club Nederland, was de opkomst groot. Frans Leurs demonstreerde zijn nieuwe flessenfabriek. Het geheel stond in een u-vormige opstelling om de trotse schepper. Frans heeft het geheel in elkaar gezet in zijn vakantie (het is maar wat je vakantie noemt...). De familie Lankheet toonde een oplegger die geschikt is voor het vervoeren van de mobiele stoommachine uit de Classic reeks. Wim Starreveld was opnieuw uitgerukt met zijn enorme kraan en ook deze keer torende die weer hoog uit boven alle bouwsels. Ook Peter Krijnen had een stevige kraan opgesteld. Het gaf een goed beeld dat de constructeurs zich niet beperken tot kleine demonstratie modellen. Ook een uit de kluiten gewassen kermisattractie van Bennie Hamers was aanwezig, geflankeerd door een aantal mobiele kranen. Tussen al deze modellen had Marcel Bosch tenslotte nog wat foto's en andere illustraties neergelegd van zijn pianospelende robot.

Aan een andere tafel had Wil Mels zijn model containerkraan van de Maasvlakte tentoongesteld. De meccano-fans bestudeerden aandachtig hoe Wil deze kraan had geautomatiseerd. Ook Herman Ettema was natuurlijk gekomen, vanwege de oproep om een demonstratie te geven hoe de Fischertechnik-bouwers hun modellen besturen. Zijn geavanceerde PLC-technieken zijn zelfs voor de Fischertechnik-bouwers die met computerbesturingen werken, het neusje van de zalm. In deze rij paste natuurlijk ook de aangepaste barcode-scanner van Jos Geurts. Stef Dijkstra toonde zijn 'Miami' circusattractie en de robotarm. Vader en zoon Tieleman waren uiteraard ook weer aanwezig, deze keer hadden ze al hun rollend materieel meegenomen. Tenslotte was er nog de Smartiesmachine van Hr. Jansen te zien. Jansen toonde trots aan de exposanten het jubileum kado (een fraaie pen), dat hij heeft laten vervaardigen voor de exposerende clubleden.

Aan elkaar gewaagd

Ook de Meccano bouwers kunnen natuurlijk niet onbesproken blijven. In een hoek van de zaal was een fors vliegtuigmodel te zien. Via een ingenieuze constructie kon de stand van de propellorbladen worden gewijzigd. Een Franse bouwer toonde een aantal modellen, waaronder een waarheidsgetrouw model van een auto, een drumstel, een truck met zijwaartse vering en een transmissie voor een voorwielaandrijving. Een andere bouwer had een echt werkende mechanische klok tentoongesteld. Veel aandacht bij de jeugd trok een pingpongbal-automaat, waarbij de ballen continu in beweging

werden gehouden. Een Belgisch lid liet enkele nostalgische kermismodellen zien, die in afwezigheid van de bouwer konden blijven lopen. Op de vloer bij de ingang werd een model van een fietser op een bakfiets getoond, het geheel werd radiografisch bestuurd. Tenslotte werd een groot model van een schip met een laadinstallatie getoond.

De Fischertechnik- en Meccano-bouwers bleken goed aan elkaar gewaagd. De getoonde modellen toonden aan dat beide constructiesystemen de ruimte bieden om de creativiteit volop tot uiting te brengen. Enkele getoonde Meccano-modellen zijn zonder meer geschikt om na te bouwen van Fischertechnik. Inspiratie voor het bouwen van modellen en toepassingen van geautomatiseerde besturingen zijn op deze dag dan ook volop uitgewisseld. Hiermee vormde deze gecombineerde bijeenkomst met het Nederlandse Meccano Gilde opnieuw een leerzame dag voor beide clubs. Leuk om te vermelden is nog de zogenaamde Meccano-uitdaging, die zijn gelijke niet kent bij de Fischertechnik-bouwers. Deze uitdaging bestaat erin om een zo groot mogelijk model te bouwen, dat uitsluitend is samengesteld uit onderdelen van de klassieke Meccano basisdoos.

Handel en onderdelen

Voor wat betreft handel in Fischertechnik was er op deze dag niet veel te beleven. Dat kan niet worden gezegd van Meccano. Opvallend is dat vele Meccanisten zelf onderdelen samenstellen. De heer Tadema (zie adres onder) verkocht bijvoorbeeld druklagers voor het soepel laten lopen van belaste overbrengingen. De lagers zijn ook zonder probleem toe te passen binnen het Fischertechnik-assortiment. Ook een compleet assortiment tandraden in een fraaie houten doos werd door een maker aangeboden. Een hoofdstuk apart is de leverancier Metallus/Temsi (zie adres onder) die Meccano-sets, wederom in mooie houten dozen, te koop aanbiedt. Deze dozen gingen als warme broodjes over de toonbank. Interessant zijn met name de elektromotoren die deze leverancier aanbiedt. Voor Fischertechnik-bouwers die een sterke motor voor hun toepassing zoeken, loont het de moeite om eens contact met hen op te nemen.

Metallus/Temsi Rekers Digitaltechnik	Drukklagers P.A. Tadema
--	-----------------------------------

Foto boven
Gezellige drukte in Ede

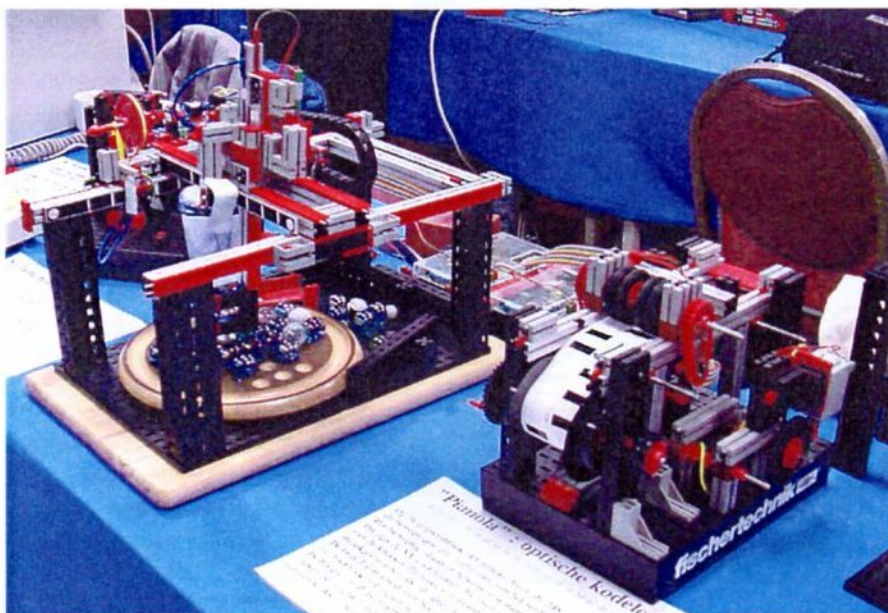

Foto links
De balletjesmachine

Foto rechts
De portaalkraan

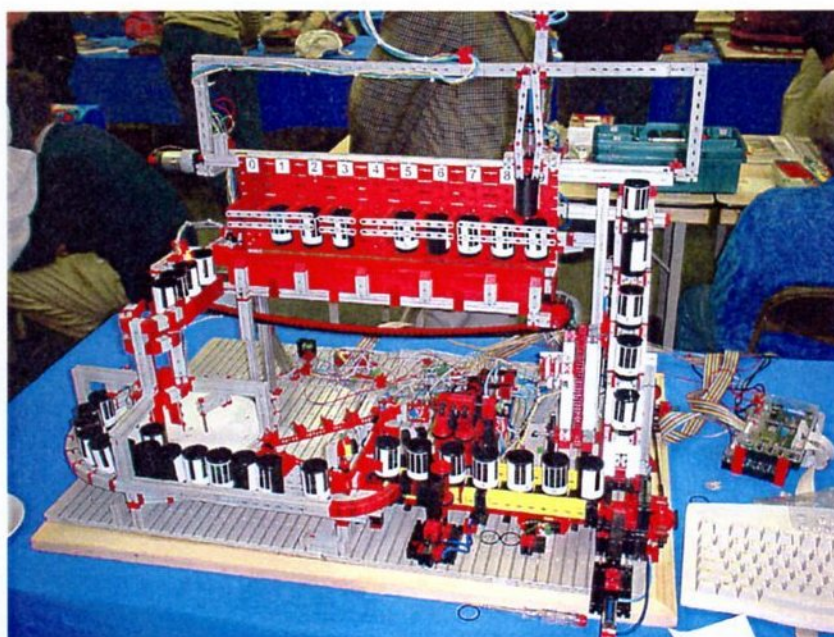

De robot
van Marcel Bosch
oogste veel belangstelling

De solitaire
Een gemeenschappelijk project
van dhr. Pettera en
Paul van Damme

De barcodescanner
van Jos Geurts

Vervolg van pagina 14

Tenslotte was een handelaar uit Engeland aanwezig die allerlei oude Meccano-dozen had meegenomen. Het complete Meccano-assortiment, zelfs die uit het grijze verleden, kon bij hem worden aangeschaft voor navenante prijzen. Ook op informatiegebied werd er het nodige uitgewisseld. Op een tafel lag een grote stapel met Meccano-clubbladen van clubs uit diverse landen zoals Engeland, Frankrijk en Zuid Afrika. Het internationale karakter van de meccano bouwers is voor de fischertechnik bouwers iets om een beetje jaloers op te zijn...

Het feest

tekst Frans Leurs

Op 10 november jl. hebben we met veel clubleden het 10-jarig bestaan van onze vereniging gevierd. Het afgelopen jaar waren velen druk met het ontwikkelen van ideeën, het maken van plannen en uiteindelijk het organiseren van deze bijzondere dag. Als vanouds vond de bijeenkomst op de vertrouwde plek in het parochiehuis "De Overkant" plaats.

Voor deze keer was de zaal zelfs versierd en hadden de organisatoren extra hun best gedaan om het een ieder zoveel mogelijk naar zijn zin te maken. Ze hadden een reusachtige hoeveelheid lekkere taart laten aanrukken, die weggespoeld kon worden met echte champagne en in de loop van de dag werden we verwend met lekkere hapjes. Het kon niet op.

In de aanloop van deze dag was voor de nodige publiciteit gezorgd, hetgeen in de loop van de dag goed te merken was aan de constante stroom bezoekers. Door Marcel Bosch, hij stond met zijn orgel spelende robot in de Telegraaf, was er landelijke belangstelling. Een aantal landelijke dagbladen had Marcel bezocht, ook de TV en de radio wisten hem te vinden. Op de een of andere manier had een melding van zijn model op Internet gestaan, blijkbaar op een plek die geraadpleegd wordt door de nieuwsmedia. Hij had een drukke week achter de rug met zoveel belangstelling voor zijn model. Onze hobby Fischertechnik en de club kregen hierdoor extra aandacht. Hopelijk krijgt Bert Rook het de komende tijd druk met het verwerken van nieuwe leden.

Veelzijdige robot

Marcel was gekomen met zijn robot en hij werkte perfect. De hele dag waren een aantal bekende wijsjes te horen wanneer Marcel zijn orgel spelende robot demonstreerde. Het is een model dat terecht om een aantal redenen alle bewondering verdient. Binnen de spraakherkenningstechnologie functioneert de "text to speech" (de computer spreekt de geschreven tekst uit) toepassing nog niet geheel optimaal, maar wie schetst mijn verbazing: de robot van Marcel kan tekst in spraak omzetten en dat wat je hoort is bepaald geen gebrabbel of een holle, metaalachtige, futuristische en onaards klinkende elektronische stem. En dat alles komt uit een elektronische bouwsteen van Fischertechnik: de luidspreker.

De manier waarop hij bepaalde problemen rond de constructie en aansturing van de robotarmen heeft opgelost, is zonder meer in ander modellen

toepasbaar. De aansturing bestaat uit een combinatie van een tweetal interfaces, eentje van Fischertechnik en een zelfgebouwde, verschillende voedingen en elektronische bouwstenen. Het heeft ongetwijfeld de nodige hoofdbrekers gekost om het allemaal aan de praat te krijgen. Het is moeilijk te beschrijven hoe alles functioneert. En wat voor bijna alle modellen geldt: je moet het zien. Je zou voor de aanschouwelijkheid bijna een videocassette met het clubblad opsturen..

Duitse gasten

Het ene model valt op door zijn grootsheid of toegepast vernuft, het ander verrast door zijn werkelijkheids-getrouwheid of originaliteit. Zo beantwoordde de touwslagerij van de jeugdige (geschatte leeftijd ongeveer 12 jaar) Paul Ziegler uit Duitsland aan de laatstgenoemde kwalificatie. Hij had het apparaat voor het vervaardigen van touw gezien in het mijnbouwmuseum in Bochum. Thuis gekomen had hij het prompt nagebouwd, aldus zijn trotse vader. Het is clubmodelwaardig, omdat het goed is na te bouwen.

Paul was in goed gezelschap van de heer Derks, die regelmatig aan onze bijeenkomsten meedoet. Hij had een originele kist met modellen bij zich die de vertegenwoordigers van Fischertechnik in het verleden gebruikten om hun waar aan te prijzen. Een echt museumstuk om zuinig op te zijn.

Zo stonden er her en der modellen en dozen uit de beginjaren die door menigeen met een zekere nostalgische weemoed even in de handen werden genomen.

Perfectionist

Evert Hardendood had voor deze speciale gelegenheid een lopend licht gemaakt met een tekst over het 10-jarig bestaan. Evert is een perfectionist: bij sommigen zit geen haartje scheef op hun hoofd, bij Evert zit geen draadje scheef aan zijn model. Een afwerking om jaloers op te worden. Hij had een montage-probleem (het model moest tenslotte vervoerd kunnen worden) op een vernuftige wijze

opgelost met behulp van onderdelen uit de oude draaischakelaar. Het is een ogenschijnlijk eenvoudig functionerend model met om beurten oplichtende lampjes. Maar de schijn bedriegt. Voor elektronische aansturing waren een flink aantal relais en enkele elektronica-bouwstenen nodig. Hij had een interessante relaischakeling gemaakt die werkte als een flipflop. Evert beloofde het geheim van deze schakeling in de toekomst aan het clubblad prijs te geven. Beslist doen Evert, vermeld dan ook welke (goedkope) relais je gebruikt en welke voetjes je voor de relais gebruikt. Je doet er veel leden een plezier mee.

Kranig

De mammoetbouwers, PeterKrijnen en Wim Starreveld, waren er met hun bruinkoolgraver en hijskraan verschenen. Peter toonde zijn in aanbouw zijnde bruinkoolgraver. Onlangs was hij naar Duitsland afgereisd met het doel deze machine nog eens extra van dichtbij te bekijken. Aangekomen bij de groeve, die meer dan honderd meter diep is, bleek deze gevuld te zijn met mist. Maar Peter gaat rustig door, misschien is bij de volgende clubdag de machine klaar. Wim Starreveld was er met zijn kraan, het model wordt alsmaar hoger en robuuster. Het is niet alleen een in constructief opzicht interessant model, de oplossing voor het logistieke probleem van vervoer is even interessant. Het model is bijna een ware kopie van het echte model.

Veel variatie

Een lid dat er bijna van het begin af altijd bij is en dat een van de meest trouwe deelnemers van onze clubdagen is, is Michiel Schouten. Deze keer was hij er met leuke kermismodellen. Zo ook Johan Dekker die zijn kunnen demonstreerde met compacte modellen uit hetzelfde genre. Kermismodellen blijven geliefde objecten om na te bouwen. Trouw van de partij is de familie Schot. De kinderen lieten een keur aan modellen zien: een skipiste, een lift, een dubbeldekker, etc. De meeste modellen waren gebouwd aan de hand van oude voorbeeldboekjes.

Een in het oogspringende tafel was van Bennie Hamers die de originele spoorbaan van Fischertechnik had opgesteld met de vier zeldzame treinen: de krokodil, de tender, diesellok en stoomlok. C. Jansen had een zepelin opgehangen en een Amerikaanse molen opgesteld. Andries Tieleman had vrachtwagenmodellen bijzich die radiografisch bestuurd konden worden. Het blijft trekken, die grote vrachtwagens, vroeger heb ik menige vrachtwagen met de kinderen gebouwd.

Technisch vernuft

Herman Mels was er met de computergestuurde portaalkraan. Een mooi model, waarin veel kennis op het gebied van computerbesturing en kranenbouw verwerkt is. Wanneer ik hem goed begrepen heb, verscheen hij deze keer voor het laatst met het model. Hij is weer toe aan iets anders. Wij wachten

met spanning af waar hij ons in de toekomst mee gaat verrassen.

Het zelfde geldt voor Paul van Damme. Hij was er met zijn solitair spelende robot, die dikke knickers oppakt met behulp van een vacuümnap. De robot en alles wat daarbij hoort, heeft hij in nauw overleg met de heer Pettera uit Stuttgart gebouwd. Paul heeft een eigen vacuümzuiger gebouwd bestaande uit enkele Fischertechnik-onderdelen, o.a. een terugslagventiel, een goed afsluitend Tupperware bakje en enkele wattenstokjes. Simpel kan het niet, iets voor in het clubblad. Over zijn besturingsprogramma in LLwin deed Paul bescheiden, het is volgens hem gemakkelijk te leren. Het venijn zit volgens mij in de structuur van het programma en niet in de commando's.

Erwin Ewijk demonstreerde een robot die zich bezig hield met de toren van Hanoi. Gewoontegetrouw was Cees Nobel met een van zijn vernuftige modellen aanwezig. Max Buiting verscheen met het Chinese kompas, de motor met twee tegen elkaar inwerkende zuigers, een nieuwe compressor en een onderdeel van een nieuwe versnellingsbak in aanbouw. Hopelijk zien we Max in toekomst vaker met zijn altijd interessante modellen.

En nog veel meer...

Ons oudste lid, Jan de Moël, was samen met Albert Born gekomen. Zij hadden een heel plateau met een windmolenpark, een op en neer rijdende stoomwals omgeven door veel kleine modellen die om toerbeurt hun werk deden. Jan blijft bouwen, het houdt zijn geest soepel. Dankzij Albert kan Jan de clubdagen blijven bezoeken, een vermelding waard.

Jos Geurts was er met zijn barcode-machine. In de loop van de tijd heeft dit model de nodige aanpassingen ondergaan en het lijkt uitontwikkeld te zijn. Herman Ettema had zijn modelletjes bij zich die vooral een educatieve waarde hebben en zeer geschikt zijn voor onderwijsdoeleinden. Binnenkort gaan we weer met zijn allen naar Dalfsen, want na het succes van afgelopen jaar heeft hij de smaak te pakken en organiseert hij nu een clubdag.

Het is mogelijk iemand vergeten te zijn, ik hoop dat jullie mij dit niet euvel duiden want het archief in mijn hoofd begint af en toe hiaten te vertonen. Ik ben inmiddels ook 10 jaar ouder en over 10 jaar weet ik waarschijnlijk niet meer wat ik vandaag heb geschreven over ons feest. Tot slot rest mij de organisatie te bedanken voor deze mooie en gezellige dag. Het feest was perfect georganiseerd, het ging allemaal vanzelf, hetgeen wijst op een gedegen voorbereiding.

Robot speelt keyboard

tekst Marcel Bosch

Op de clubdag van 10 november stond een keyboard-spelende robot, gebouwd door Marcel Bosch. De robot kreeg ongekend veel publiciteit. Marcel vertelt hieronder meer over de robot, die hij speciaal voor de jubileumdag herbouwde, en zijn wederwaardigheden met de pers.

Dat de robot van mij zo in de belangstelling zou komen via de media had ik niet verwacht. Dertien jaar geleden bouwde ik hem voor het eerst: een robot die keyboard speelde. Ik ontwikkelde hem in 3 jaar tijd, van 1984 tot en met '87. Het bleef niet bij het bouwen van de robot zelf, ook alles eromheen ontwikkelde ik: zoals het schrijven van de muziek in de software, de besturingskasten en een interface met een 8255 microprocessor die 24 schakelaars kan besturen vanuit een Commodore 64. In een aankondiging van een computerdag destijds, was mijn robot de publiekstrekker. Al bleef de media-aandacht toen beperkt tot de regio. In 1988 brak ik de robot weer af. Wat ik er toen aan over heb gehouden waren videofilms, foto's en de zelfontwikkelde interface.

Net op tijd herbouwd

In 1991 werd de Fischertechnikclub opgericht. Op de bijeenkomsten van de club liet ik video-films en foto's aan collega's zien. Mij is door het bestuur vaak gevraagd of ik die robot niet nog eens wilde opbouwen. Ook kreeg ik in 1999 uit Waldachtal van Kay-Uwe Müller en Wolfgang Dölker diverse malen schriftelijk het verzoek om de robot te gaan bouwen. De foto's en video van de robot hadden hen tijdens ons bezoek aan de Fischerwerke zo aangetrokken, dat ze me van alles toestuurden om mij daarin te stimuleren.

In augustus dit jaar ben ik gestart het project opnieuw op te zetten. Dit deed ik dan ook voor het 10-jarig bestaan van de Fischertechnikclub, en op veler verzoek. Ik bouwde hem na van de foto's en de videofilm. De robot op zich stond in een week tijd in elkaar, maar met de bedrading en de besturing was veel meer tijd gemoeid. Een paar weken voor de clubdag te Schoonhoven dacht ik nog dat de ik de robot niet zo kunnen demonstreren, want de interface van Fischertechnik begaf het. Maar nadat ik contact opgenomen had met Stef Dijkstra, kreeg ik van diverse personen uit de Fischertechnikclub zo'n interface VIC20/C64 aangeboden! Maar zelf had ik ook niet stil gezeten: ik had intussen wat aan de interface van mij gemeten en gesoldeerd. Na vervanging van vier transistors werkte hij weer. Dit kostte me wel weer twee dagen. Pas de dinsdagochtend vóór de clubdag te Schoonhoven werkte de robot voor het eerst na dertien jaar weer foutloos.

32 redacteuren

Omdat ik veel contacten heb met redacteuren uit onze regio, wist het Brabants Dagblad dat ik met het project "robot speelt keyboard" bezig was. Die dinsdagmiddag stond er al een redacteur van de krant met een fotograaf bij mij op de stoep. Woensdag stond ik met de robot in Brabants Dagblad die in heel Noord-Brabant wordt uitgegeven. Het Brabants Dagblad heeft de krant ook op internet staan.

Op woensdagochtend om 8.45 uur begon het mediafeest pas echt. Ik werd gebeld door Radio 10 Gold. Zij vroegen mij of ik door de telefoon de robot het keyboard wilde laten bespelen. Tien minuten later benaderde Omroep Brabant TV me om te vragen of ze mochten komen filmen. En de telefoon bleef maar rinkelen. Ik liet alles maar over me heen komen. Vrijdagochtend stonden er op een gegeven moment drie fotografen en een cameraman bij mijn robot. De deuren werden uit mijn kozijnen gehaald, zodat er – ondanks de beperkte ruimte van 2 bij 3 meter – toch goed gefilmd en gefotografeerd kon worden. Vrijdagavond, toen mijn project al was ingepakt voor de clubdag, werd ik nog eens gebeld door het ANP en door Radio 1. Zo was ik in vier dagen tijd door 32 redacteurs benaderd.

De clubdag zelf

Zaterdagochtend, toen ik met Jos Geurts naar Schoonhoven ging, kochten we onderweg bij een benzinepomp nog de Telegraaf. Ook hier stond de robot met een kleurenfoto in vermeld. Op de clubdag hoorde ik ook nog dat ik met mijn robot in een uitzending ben geweest op Nederland 1. In de week erna stond de robot nog in diverse weekbladen in de regio.

Verder was de clubdag van zaterdag 10 november een geslaagde dag. Ik vond het wel jammer dat Laurenz Wohlfarth van de Fischerwerke het op het laatst af heeft laten weten en de clubdag niet is komen bezoeken.

Nieuwe versie FT CD-ROM gereed!

tekst Stef Dijkstra

De tweede versie van de fischertechnik CD-rom is gereed en bestaat nu uit maar liefst twee CD's boordevol informatie. Wat kunt u op deze CD-rom verwachten? Ten eerste natuurlijk onze eigen clubbladen tot 1999. Daarnaast staan de volgende uitgaven van de Fischerwerke volledig ingescand op deze CD-rom: brochures, vouwbladen, schoolprogramma's, onderdelenlijsten, "CLUB"-bladen en diverse andere uitgaven m.b.t. fischertechnik vanaf 1966 tot en met 1980. Vele uitgaven zijn zelfs in zowel de Duitstalige als Nederlandstalige uitvoering.

De eerste versie was eigenlijk meer een proefexemplaar om te bekijken of er eigenlijk wel behoefte aan is. Hierop stonden alleen onze eigen clubbladen tot 1997 en een overzicht van andere uitgaven van de Fischerwerke. De meeste leden waren reeds zeer enthousiast over deze eerste versie en daarom heb ik besloten om ermee door te gaan. Het inscannen en bewerken van de pagina's is

zeer tijdrovend. Vandaar dat het twee jaar heeft geduurd voordat deze tweede versie gereed was.

Om de ingescande pagina's gemakkelijk te kunnen bekijken heb ik met behulp van HTML (de Internet programmeertaal) een programma gemaakt, zodat u met een internet-browser, zoals Netscape of Explorer, zeer eenvoudig door de pagina's kunt balderen.

De CD-roms kosten samen NLG 55,- (EUR 24,95). Indien u de eerste versie reeds gekocht heeft, betaalt u een updateprijs van NLG 30,- (EUR 13,61). Bedragen zijn inclusief verzendkosten. Indien u interesse heeft kunt u contact opnemen met Stef Dijkstra,

(na 20.00 uur) of

zend een E-mail naar

Vermeld uw naam en lidnummer en geef aan of u reeds in het bezit bent van de eerste uitgave of niet.

Ook als u nog vragen heeft of een reactie wilt geven na het bekijken van de CD's, kunt u mij altijd bellen of een brief of e-mail sturen.

Hobbyboeken digitaal

tekst Kees de Weerd

Het valt niet altijd mee om zelf de ideeën voor een fraai model te verzinnen. Zelfs de meest doorwinterde bouwer heeft soms behoefte aan wat inspiratie. Een uitstekend uitgangspunt voor het maken van een model is nog steeds de Hobbyboeken-lijn, die in het verleden is uitgegeven als aanvulling op de Hobby-dozen.

Deze boekjes zijn echter zeldzaam en het valt daarom niet mee om een kopie op de kop te tikken. Gelukkig zijn er in Duitsland een aantal fans die de moeite hebben genomen om dit materiaal te scannen en deze aan te bieden voor andere liefhebbers. Een van deze initiatiefnemers is Ralf Wicke. Hieronder staat een opsomming van de zaken die hij op dit moment aanbiedt. Neem even contact met hem op als je nog vragen hebt over het materiaal dat je bij hem wilt kopen.

- CD-rom 1: Duitse Club Hefte 1968 t/m 1972, Fan Club News 1988 t/m 1990, Claus Heft 1.
- CD-rom 2: Duitse Club Hefte 1973 t/m 1976, Club Modelle 1974 t/m 1976.
- CD-rom 3: Duitse Club Hefte 1977 t/m 1979, Club Modelle 1977 t/m 1979.
- CD-rom 4: Reklamefolders, onderdelenlijsten en materiaal voor school, industrie en speelgoed.
- CD-rom 5: Experimenteerboeken Hobby 4, band 1 t/m 5, Hobby 4 handleiding (1^e uitgave), Lichtelektronik 1, band 1 en 2, Lichtelektronik 2,

Handleiding EC en handleidingen van de elektronicabouwstenen.

De kosten per CD-rom bedragen 25,- DM. Als je er meer dan 1 koopt, wordt het goedkoper, namelijk 45,- DM voor 2 CD's, 65,- DM voor 3 CD's, 82,- voor 4, en 95,- voor alle 5. De verzendkosten bedragen 12,- DM. Het adres van Ralf Wicke is:

Warburg, Duitsland. Email:

Een andere aanbieder is Edgar Hofer. Edgar heeft vrijwel alle Duitstalige Hobbyboeken integraal gescand. Op dit moment stelt hij Hobby I: band 1 t/m 5; Hobby II: band 1 t/m 6; Hobby III: band 1 t/m 2; en Hobby IV: band 1 en 2 ter beschikking op CD. Hij is zo vriendelijk geweest om op internet ook versies gratis ter beschikking te stellen, maar dit zijn gescande documenten van een lagere resolutie en dus van mindere kwaliteit. Het adres waar je deze gratis documenten kunt vinden is:
<http://www.ft-fanpage.de/FT/hobby.htm>.

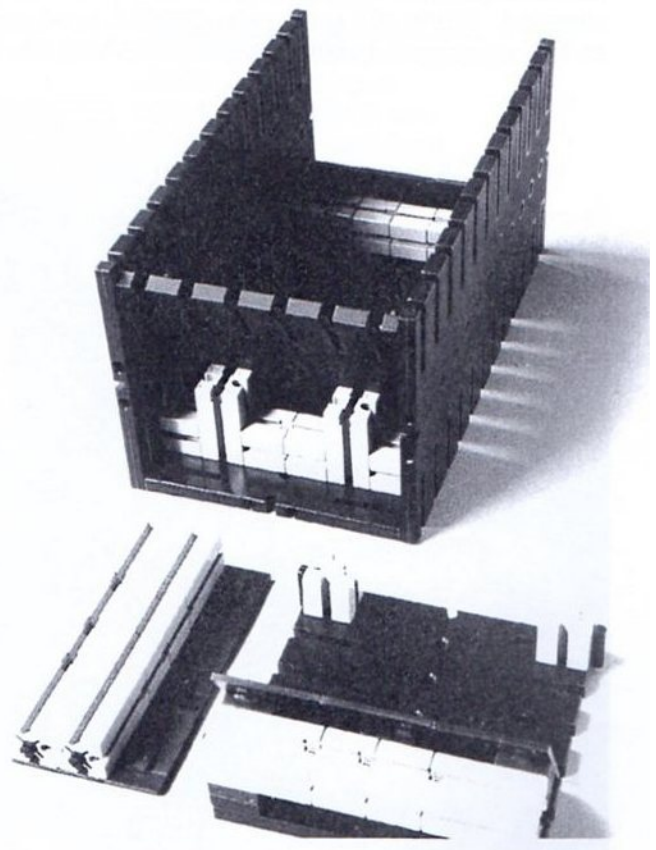
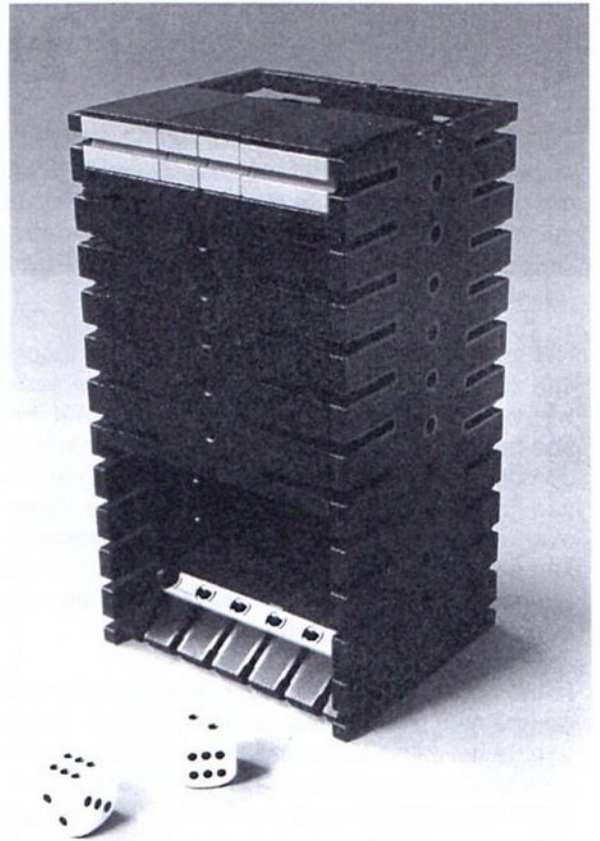
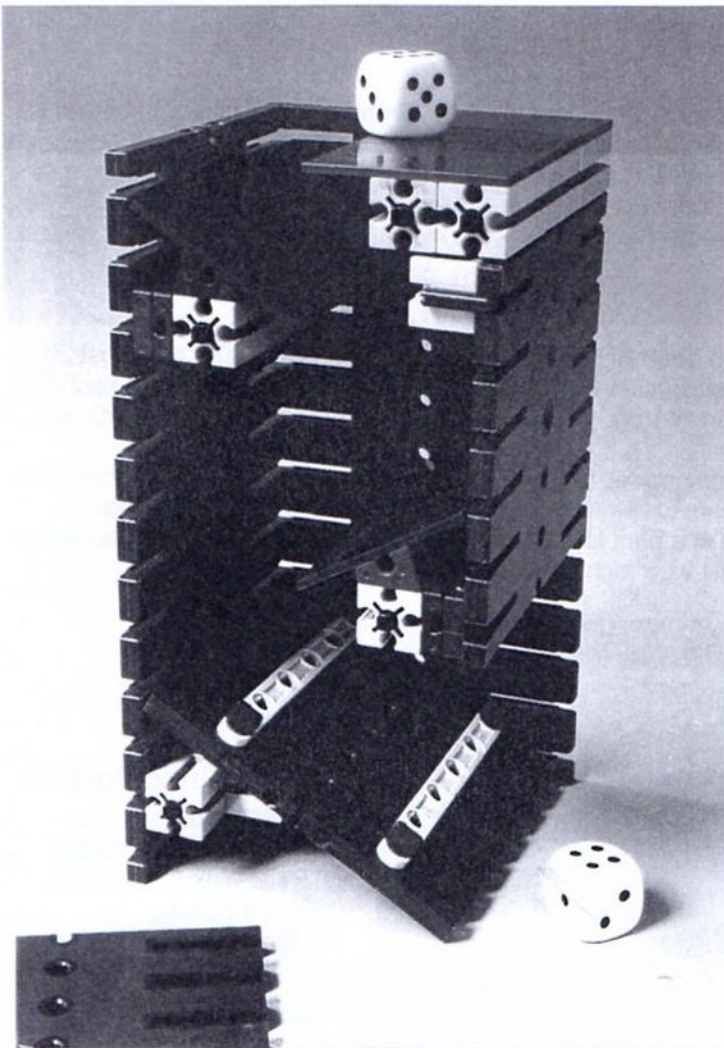
Bedenk dat ieder boekje ongeveer 4 tot 5 Mb bedraagt, bij elkaar dus zo'n slordige 75 Mb. Het downloaden van deze werken is dus een zaak voor een goed uitgeruste internetter (noot van de redactie: met een ISDN aansluiting duurt het een minuut of tien per boek). Mocht het problemen geven, neem dan even contact op met Kees de Weerd

Als je bent geïnteresseerd in de hogere-resolutiescans van deze boekjes, kun je contact opnemen met Edgar Hofer via email:

De dobbelsteenbeker

tekst Johan Lankheet, model dhr. Peterra

Clubleverancier dhr. Pettera heeft ons weer enige modellen doen toekomen, waaronder deze "wuerfelbecher" oftewel dobbelsteenbeker. Hij heeft de inspiratie voor dit model opgedaan uit een boek over de Orient. Hierin worden uitgravingen behandeld en één van de vondsten die daarin gemeld worden is een houten dobbelsteenbeker. Deze beker maakte het onmogelijk om het werpen met de dobbelstenen te manipuleren. Dhr. Pettera schrijft dat hij en zijn gezin jaren lang van de Fischertechnik-versie van deze beker gebruik hebben gemaakt en zo elk risico op strijd heb vermeden.

Bruinkoolgraafmachines

tekst Peter Krijnen

Peter Krijnen bouwt vaak modellen op schaal na van bestaande machines en werktuigen. Zijn wijsheid over die machines haalt Peter deels uit boeken. Op het moment werkt hij aan een bruinkoolgraafmachine, zoals die gebruikt worden in de groeven tussen Keulen en Aken. Tijdens de afgelopen clubdag was te zien hoe ver hij gevorderd is. Bij de laatste twee clubdagen en op de HCC-dagen had hij er een boek over bij zich. Omdat hij merkte dat veel mensen er belangstelling voor hadden, vertelt hij er hieronder meer over en geeft hij aan hoe u het boek kunt bestellen.

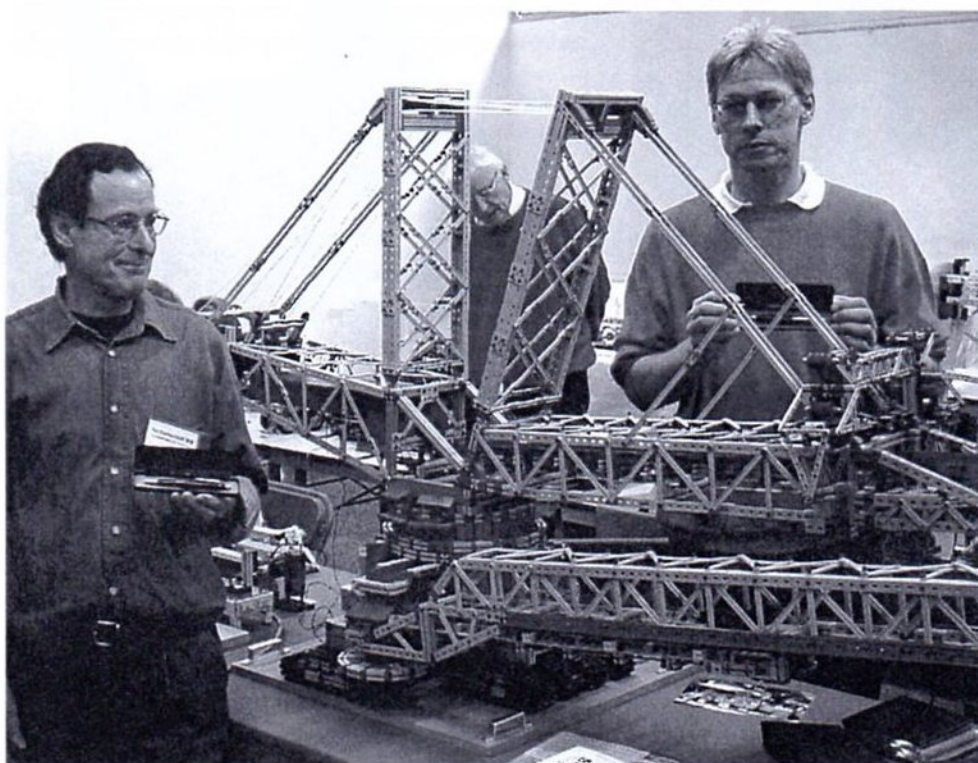
Het boek heet eenvoudigweg: 'Schaufelradbagger'. In dit boek wordt zeer gedetailleerd de werking en de opbouw van de verschillende onderdelen van deze mastodonten onder de graafmachines beschreven. Het geheel is voorzien van vele foto's en schetsen. Zo laat het boek zien hoe het graafwiel in elkaar zit, welke types er zijn en hoe het wordt aangedreven. Of wat te denken van de manier waarop de rupsbanden opgebouwd zijn, van de ophanging en natuurlijk ook de aandrijving ervan. Wat dacht u van de draaikrans? Zou die er net zo uitzien als die van Fischetechnik? Niet dus. Deze is vele malen groter en veel zwaarder uitgevoerd. We praten hier namelijk wel over een machien van 13.000 ton, van ongeveer 225 meter lang en ongeveer 96 meter hoog! Het graafwiel zelf kan een doorsnede hebben van meer dan 21 meter. Maar ja, wat wil je, als je 240.000 kuubjes per dag wilt afgraven... Hoe dan ook, voor diegenen die meer willen weten over de technische kant van deze machines is het boek zeker de moeite waard.

In het boek worden niet alleen de machines uitvoerig beschreven, maar ook hoe een dagbouw mijn opgebouwd is en hoe men te werk gaat in deze groeves. Maar ook zijn er schema's van de hoogspanningsinstallatie te vinden en van de beveiligingsinstallatie en de hydraulische systemen. Verder wordt er iets verteld over het recultiveren van de afgegraven gebieden. Men maakt er over het algemeen recreatieparken van of brengt zo'n gebied terug tot een soort van oermoeras. In een aantal van deze gebieden zijn wilde dieren gesignaleerd die daar eerder nooit gezien zijn.

Bestellen

De duitse versie van dit boek is in 1986 verschenen en heet: Schaufelradbagger ISBN: 0878490574 en kost 30 Euro. De Engelse versie is in 1988 verschenen en heet: Bucket Wheel Excavator ISBN: 0878490752 en kost 40 Euro. Auteurs van de boeken zijn de heren W. Durst en W.Vogt. Ze zijn uitgebracht bij Trans Tech Publications.

Men kan proberen deze boeken te bestellen via de boekhandel. De kans dat dit niet gaat lukken is zeer groot en als het al lukt, dan mogelijk tegen veel hogere bedragen. Beter is het om ze te bestellen via de website van de uitgeverij: WWW.BULK-ONLINE.COM Als je op deze site bent klik dan op BOOKSHOP en ga dan naar beneden en klik vervolgens op MINING ENGINEERING. De rest wijst zich vanzelf.

De bruinkoolgraaf- machine

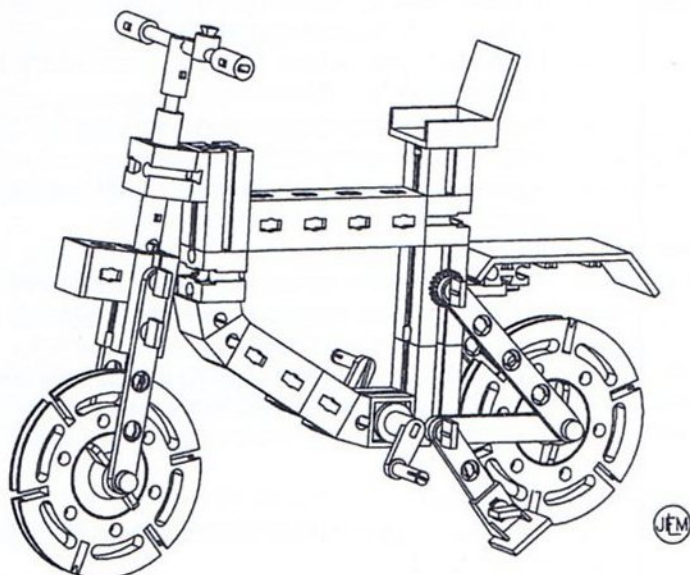
Met rechts de bouwer
Peter Krijnen en links
dhr. Jansen
(Manifestaties)

De fiets

model W. Freudenreich

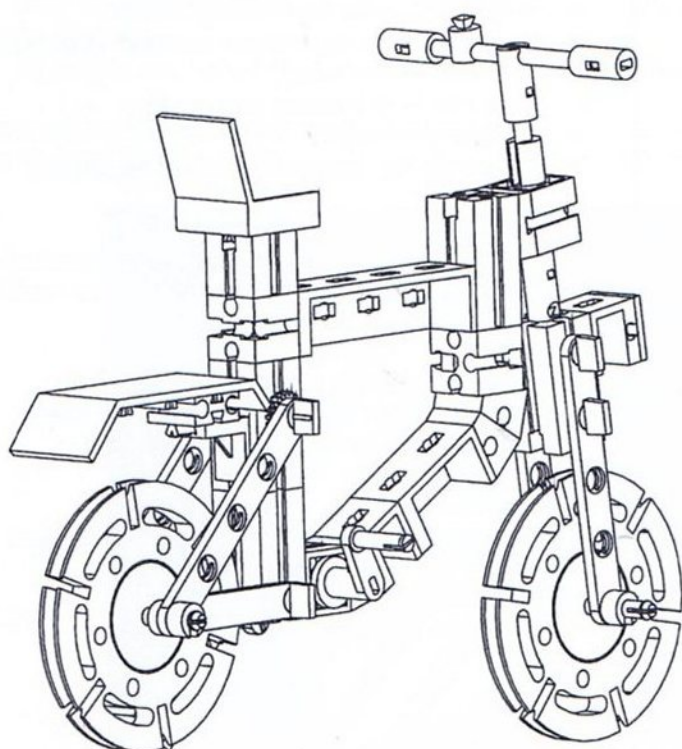
Van Willi Freudenreich ontvingen we een aantal modellen, waaronder deze zelf ontworpen fiets. Het leek ons een leuk model. Er zit een standaard aan gemonteerd zodat je hem ergens neer kunt zetten. Misschien kun je er nog een ketting aanmaken zodat je echt kunt fietsen.

Alle onderdelen die je nodig hebt, staan genoemd in onderstaande stuklijst.

Stuklijst

4	32879	bouwsteen 30mm zwart
3	32881	bouwsteen 15mm zwart
2	32064	bouwsteen met gat 15mm rood
1	32071	hoeksteen 7.5grad. rood
3	31011	hoeksteen ongelijkzijdig 30 grad.
1	31766	stoel zwart
1	38423	hoeksteen 10 x 15 x 15mm rood
1	36921	vlakdraagsteun 60 zwart
1	36920	vlakdraagsteun 30 zwart
2	36922	vlakdraagsteun 15 zwart
1	31023	klembus met veerring
1	35980	klemhuls d7.5
2	31058	naafmoer
2	35031	vlakke spantang voor naaf
2	31019	draaischijf 60mm
8	36323	grendel rood 4mm
1	38263	bouwplaat 15 x 15mm wit
1	31982	veernokje
1	37468	bouwsteen 7.5mm rood
1	35050	spatbord rood
2	36334	grendelschijf rood
1	36324	grendel rood 6mm
1	31674	hoeksteun verbinding
2	32870	klemas 34mm
2	37679	klembus met veerring 5mm rood
1	35063	klik-as 30mm
1	35064	klik-as 45mm
1	35065	klik-as 60mm
2	35073	klik-as koppeling
2	35088	handkruk voor klik-as
2	36227	as dwarsverbinder
1	36912	l-spant 30 met gat zwart
4	38540	l-spant 60mm met gat geel
2	38542	X-spant 42.4mm geel

Clubdag in Dalfsen

tekst Herman Ettema

De eerste Fischertechnik clubdag in 2002 wordt gehouden op zaterdag 2 maart. We zijn te gast bij ATS Applied Tech Systems, een bedrijf dat in Dalfsen een regionaal Trainingscentrum heeft. Hier worden trainingen verzorgd op het gebied van industriële automatisering.

We komen hier terecht omdat ik, regiocoördinator van de club aldaar, er werk als docent. Ik verzorg er onder andere vierdaagse trainingen Siemens S7 voor storings- en onderhoudstechnici en -programmeurs. De trainingen zijn intensief en praktijkgericht. Er wordt bij veel trainingen gebruik gemaakt van modellen van Fischertechnik.

Het thema voor de clubdag in Dalfsen is "industriële automatisering". Maar als je een ander model hebt, ben je natuurlijk ook van harte welkom, want het is de bedoeling om er met zijn allen een leuke dag van te maken!

Over het thema

Bij industriële automatisering gaat het om processen en besturingen, die worden nagebootst met de Fischertechnik-modellen. Het model moet liefst voorzien zijn van een startknop en een stopknop, waarna er iets gebeurt, bijvoorbeeld een transportband gaat draaien. Verder is het bij dit soort modellen altijd leuk als er wat geteld wordt, dus dat er een tel puls voor de besturing ter beschikking staat. Tenslotte zou ik zeggen: maak het procesmodel niet te ingewikkeld.

Voor wie wel een leuk technisch model kan en wil bouwen, maar de besturing een probleem vindt, is er een goede oplossing. Voorzie het model dan van een standaard D15, D25 of D37 connector (zie ook het stukje in dit blad hierover) en neem contact met mij op (telefoon en email, zie hieronder). In overleg kan er dan voor gezorgd worden dat er ter plekke een passende besturing aan het model aangesloten kan worden. Bij ATS in Dalfsen beschikken we namelijk over diverse besturingen, waarmee modellen aangestuurd kunnen worden.

Tijd, plaats, reservering

- Het adres van ATS is Dalfsen.
Het telefoonnummer is
- Op zaterdag 2 maart 2002 is het ATS Trainingscentrum open vanaf 08:00 uur voor leden die met een model komen. Bezoekers zijn welkom van 10:00 uur tot 16:00 uur.
- Heb je vragen of wil je laten weten dat je met een model komt, dan kun je bellen met Herman Ettema of met de familie Jansen

Routebeschrijving

Vanaf Zwolle

- Vanaf Zwolle afrit 21, de N340 richting Ommen, Dalfsen, Hardenberg nemen.
- De N340 blijven volgen tot de verkeerslichten bij de afslag Dalfsen (Koesteeg).
- Koesteeg volgen, gaat over in Rondweg (U komt langs een infobord met plattegrond).
- Nadat u links een BP tankstation heeft gehad neemt u de volgende afslag naar links (Welsummerweg).
- Neem de tweede zijweg naar links (de Singel).
- Neem de eerste weg naar links (Korenstraat).
- Volg de Korenstraat naar rechts en naar links.
- Aan uw linkerhand ziet u het Regio kantoor van ATS. (Denk om de blauwe bollen op de parkeerplaatsen !).

Vanaf Ommen

- De N340 volgen tot aan de verkeerslichten bij de afslag Dalfsen.
- Zie verder de voorgaande routebeschrijving.

Vanaf Heino en Wijthmen

- Volg de Poppenallee richting Dalfsen.
- Over de Vechtbrug meteen rechtsaf. (Vechtdijk, gaat over in Rondweg).
- Neem de eerste afslag naar rechts (Welsummerweg).
- Zie verder de voorgaande routebeschrijving.

Per trein

Wilt u per trein komen, neem dan even contact op met Herman Ettema. We zullen dan vervoer vanaf het station regelen.

Tot ziens op zaterdag 2 maart 2002 en ik zou zeggen: gebruik de wintermaanden om mooie nieuwe modellen voor 'Dalfsen' te bouwen!

Herman Ettema

Fischertechnikclub Nederland, Regio Noord-Oost Nederland

telefoon:

email:

Standaard Modelaansluitingen

tekst Herman Ettema

Besturingen zijn een vak apart. Niet iedere Fischertechnik-bouwer is er dol op besturingen te ontwerpen en te testen, terwijl dit voor anderen juist een grote uitdaging is. Een oplossing hiervoor zijn standaard connectoren. Wanneer een bouwer een schitterend mechanisch model maakt, kan hij dat voorzien van een standaard connector. Een 'besturingstechneut' kan er dan een passende besturing voor maken, die via die standaardconnector aan het mechanische model gekoppeld kan worden.

Ook bij de komende clubdag in maart 2002, kan van dit principe gebruik gemaakt worden. Wie een prachtig mechanisch model heeft, en dat daar ter plekke van een passende besturing wil laten voorzien, kan contact met mij opnemen (gegevens zie hieronder).

Typen connectoren

Voor het aansluiten van Fischertechnik Procesmodellen aan met name PLC besturingssystemen, gebruik ik al jaren een low-cost D25 aansluiting, de SMC. SMC staat voor 'Small Model Connection', waarmee 10 ingangssignalen en 10 uitgangssignalen gekoppeld worden met behulp van sub D25 connectoren.

Het model wordt dan voorzien van een D25 male chassisdeel (mannetje), de besturing wordt voorzien van een D25 female chassisdeel (vrouwtje). De koppeling wordt gerealiseerd met een 1 op 1 bedrade D25 kabel met aan de ene kant een male en aan de andere kant een female connector.

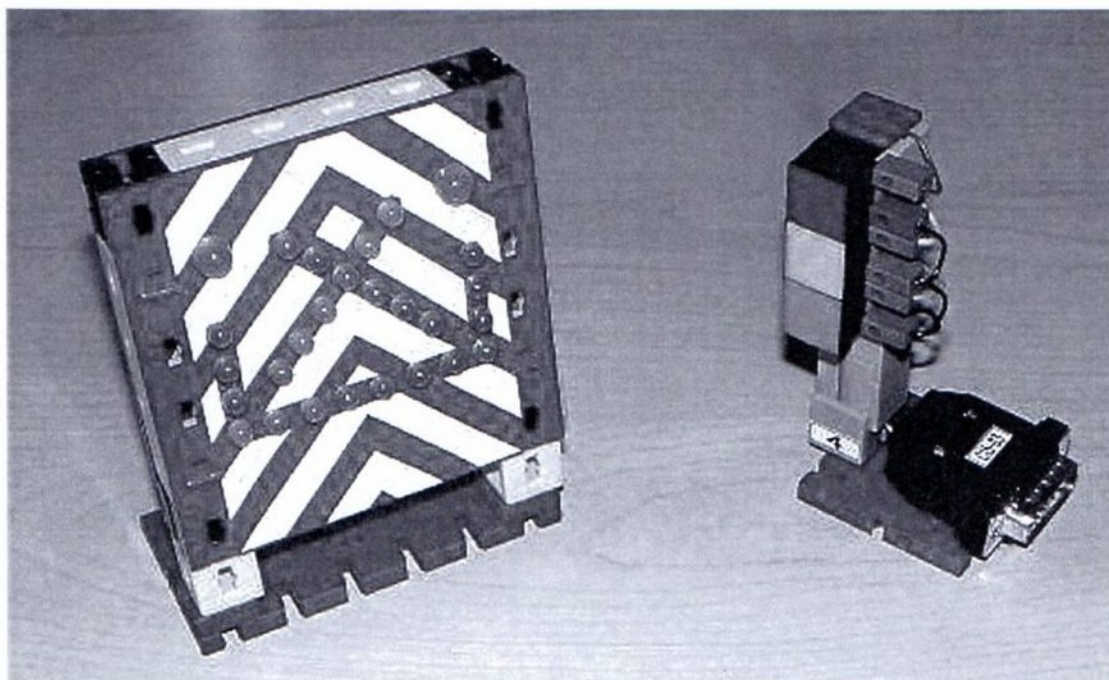
Voor kleinere modellen is in de loop der tijd een variant op de D25 SMC ontwikkeld, voorzien van een D15 male chassisdeel op het model. Voor professionele modellen, werkend op 24VDC, zowel voor inputs als voor outputs, is een D37 connectiesysteem ontwikkeld voor 16 in/16 out. Ook hier komt er een male chassisdeel op het model.

De penbezettingen van de D25 SMC, de D15-55 connector (5 ingangen, 5 uitgangen) en de D37 connector zijn op te vragen via mijn emailadres.

Overige opmerkingen

- Voor alle connectoren geldt: de Plus 24VDC van de ingangen komt geschakeld terug uit het model. Dus PNP sensoren (source) zijn aan te sluiten.
- Over de FT schakelaars kun je zonder problemen 24VDC schakelen. De te schakelen stroom is 7 tot 10 mA per ingang.
- Bij gebruik van serie-leds moet je op de polariteit van de leds letten.

Wie vragen of opmerkingen heeft, of de penbezettingen van de connectoren wil opvragen, kan contact opnemen met Herman Ettema, telefoon

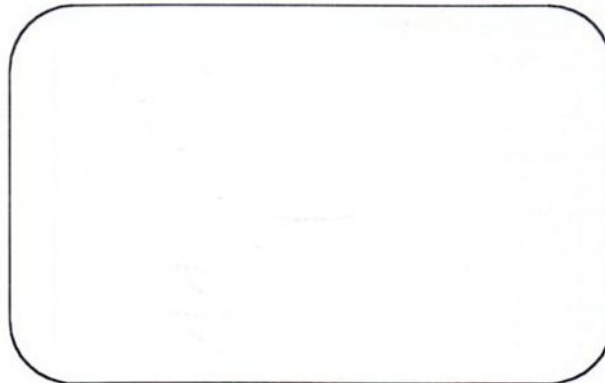

Pijl en verkeerslicht met standaard connector, model: Herman Ettema

PTT Post

Port betaald
Port pay
Pays-Bas

Aan:

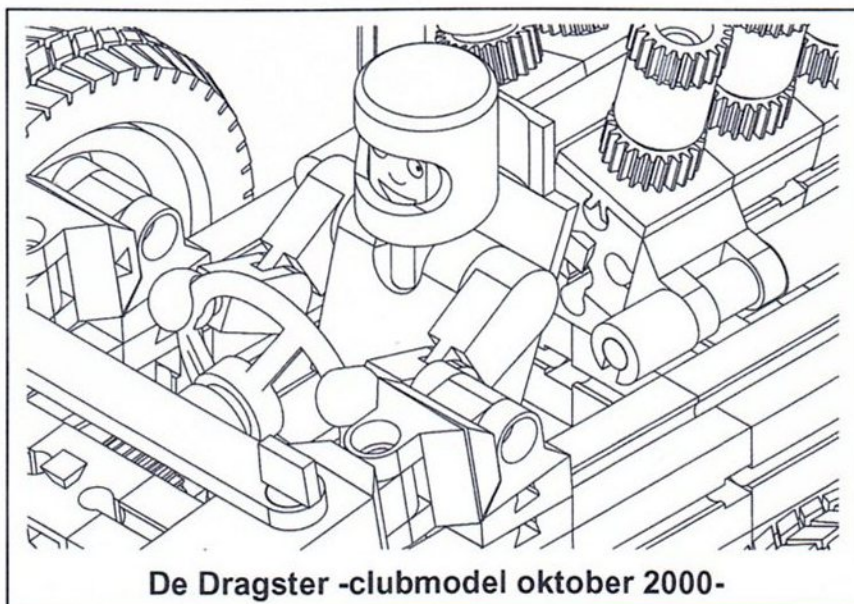
Fischertechnikclub Nederland

Bibliovaria

tekst As. Van Tuyl

Zoals op de jaarvergadering is medegedeeld, is de inhoudsopgave van de bibliotheek nu ook via internet (gratis) verkrijgbaar. Het voorbehoud daarbij is wel, dat wordt teruggemeld welke boeken, bladen en/of omschrijvingen er nog missen en misschien wel in uw verzameling voorkomen. Ook zijn er wellicht leden die dergelijke gegevens (op welke manier dan ook) verzamelen. Wilt u dat dan aan mij doorgeven? Zo kan er een netwerk van gegevens ontstaan, die dan weer voor de andere leden beschikbaar zijn.

Voor en tijdens de jaarvergadering is de bibliotheek weer met een aantal kilo's boeken en brochures uitgebreid. Dank hiervoor aan Tim van Velsen (zeker 20 kilo!), de heer Krommenhoek (5 kilo!), de heren Bok en van Campen en aan een onzer Duitse vrienden! Ik heb de komende maanden weer wat te doen, maar blijf altijd in voor nieuwe zendingen en overzichten van uw verzamelingen!

De Dragster -clubmodel oktober 2000-